

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

ศิริรัตน์ ศรีคำเฮือง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพระยา

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

ศิริรัตน์ ศรีคำเอื้อง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพระยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีวิทยาลัยการจัดการ ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง เรื่อง “ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยพะเยา

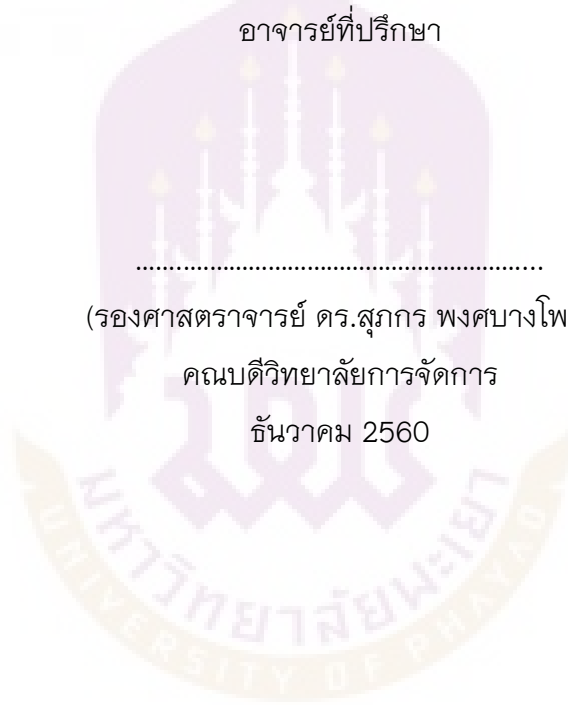
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาภรณ์ ภู่วัฒนกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภกร พงศบางโพธิ์)

คณบดีวิทยาลัยการจัดการ

ธันวาคม 2560

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาภรณ์ ภูวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ผู้สอนทุกท่าน ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นายयरียง สุขเกษม ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดช่องนนทรี และ ดร.ปรีดาวรรณ อินทวิมลศรี ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดบึงทองหลาง ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้การวิจัยในครั้งนี้สมบูรณ์ และมีคุณค่า

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งได้แก่ ครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ที่อนุเคราะห์ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามอย่างดี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบคุณครอบครัวที่คอยให้กำลังใจที่ดี และคอยสนับสนุน ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบให้ บុพการี และขออุทิศให้ผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนตลอดระยะเวลาในการศึกษาทั้งที่เอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนามที่เกี่ยวข้องในความสำเร็จในครั้งนี้ และให้เป็นคุณูปการแก่วงการศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนายิ่งขึ้นไป

ศิริรัตน์ ศรีคำเฮือง

ชื่อเรื่อง: ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษาค้นคว้า: ศิริรัตน์ ศรีคำเฮือง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา),

มหาวิทยาลัยพะเยา, 2560

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาภรณ์ ภู่วัฒนกุล

คำสำคัญ: ความต้องการ, การนิเทศงานวิชาการ, โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติอ้างอิง ได้แก่ วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

Title: NEEDS OF ACADEMIC INTERNAL SUPERVISION OF THE TEACHERS UNDER YANNAWA DISTRICT OFFICE,
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Author: Sirirat Seakamhuang Independent Study: M.Ed. (Educational Administration),
University of Phayao, 2017

Advisor: Assistant Professor Dr.Vipaporn Poovatanakul

Keywords: Need, Academic internal supervision, Schools under Yannawa district office.

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare needs of academic internal supervision of the teachers under Yannawa district office, Bangkok metropolitan administration according teaching experiences and subject matters taught. The samples of this study comprised of 128 teachers under Yannawa district office in academic year 2016. The instrument for collecting data was rating scale questionnaires with the reliability of 0.97. The statistics used for analyzing the collected data were descriptive statistics: percentage mean, standard deviation, and inferential statistics: one-way ANOVA. The results were that needs for academic internal supervision of the teachers under Yannawa district office, Bangkok metropolitan administration overall and all aspects were at high level. Comparison of needs of academic internal supervision of the teachers under Yannawa district office, bangkok metropolitan administration according to teaching experiences and the subject matters taught were not statistically different.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดหลักการทฤษฎีความต้องการ.....	9
แนวความคิดเกี่ยวกับการนิเทศ.....	13
การนิเทศงานวิชาการ.....	29
การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร.....	39
บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตอนที่ 2 ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร	58
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครู โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานครของครู 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน.....	63
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร	67
5 บทสรุป	68
สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของ แบบสอบถาม	81
ภาคผนวก ข แบบสอบถามงานวิจัย.....	82
ภาคผนวก ค การหาค่า IOC แบบสอบถามการวิจัย	86
ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัย	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	96
-----------------------------	----

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้.....	52
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน	57
3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศ งานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวม	58
4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศ งานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้.....	58
5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศ งานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	59
6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศ งานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	60
7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศ งานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผล.....	61
8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศ งานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน.....	63
9 แสดงการเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่สอน	64

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	65
11	แสดงการเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	66

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
---	-------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศในด้านสังคมและเศรษฐกิจ เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิต ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะ 3R ได้แก่ อ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) และคิดเลขเป็น (Arithmetic) และ 8c ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ แก้ไขปัญหาได้ (Critical thinking and problem solving) คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม (Creativity and innovation) ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural understanding) ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration teamwork and leadership) การสื่อสารและการรู้เท่าทันสื่อ (Communication information and media literacy) การใช้คอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Computing and ict literacy) อาชีพและการเรียนรู้ (Career and learning skills) และการมีคุณธรรม เมตตา กรุณาและ ระเบียบวินัย (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแผนการศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) การเสริมสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนา ประเทศอย่างยิ่ง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะต้องมองเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด (สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา, 2557, สื่อออนไลน์) ซึ่งกระบวนการจัดการศึกษา จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพได้ คือ ครูผู้สอนต้องแสดงบทบาทหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ได้เต็มตามศักยภาพ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้คิดเองปฏิบัติเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ ซึ่งกระบวนการที่มีส่วนช่วยให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายจะมีกระบวนการที่สำคัญ 3 ประการ คือ กระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศซึ่งสำคัญในการพัฒนา ครูผู้สอน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น (สงคราม มังคะละ, 2557, สื่อออนไลน์)

การที่จะทำให้ครูทำหน้าที่ของตนเองได้เต็มศักยภาพเท่าทันการเปลี่ยนแปลง ครูต้องพัฒนาความรู้ มีความเข้าใจและความสามารถในการสอนทักษะแห่งการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ซึ่งการนิเทศเป็นกระบวนการที่จะพัฒนาครูหรือบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ ทันต่อสถานการณ์ นโยบาย การศึกษาหลักสูตรและองค์การตั้งนั้น การนิเทศงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล จึงเป็นสิ่งสำคัญในการแนะนำ ช่วยเหลือให้ครูได้พัฒนาทักษะของตนเองให้มีคุณภาพและตามมาตรฐานที่ต้องการ ฉะนั้น งานวิชาการ จึงถือว่าเป็นงานที่สำคัญเปรียบเสมือนเป็นหัวใจของโรงเรียนและการที่โรงเรียนจะทำงานวิชาการให้สมบูรณ์ได้ ก็ต่อเมื่อผู้บริหารให้ความสำคัญและจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดนั้น (กิติมา ปรีดีดีลิก, 2552, หน้า 57-58) นอกจากนี้ การนิเทศยังเป็นกระบวนการที่จะปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้นิเทศนำมาใช้ในการนิเทศโดยให้ครูมีโอกาสค้นคว้างานที่จะต้องทำด้วยตนเอง เมื่อได้เรียนรู้แล้วก็จะรู้จักปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่การนิเทศมิใช่เน้นการปรับปรุงตัวครูฝ่ายเดียว หากให้ความสำคัญไปถึงนโยบายการศึกษา จุดประสงค์ของการให้การศึกษา การพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้ วัสดุอุปกรณ์การสอนและวิธีสอนของครู สิ่งแวดล้อมของครูและผู้เรียนในขณะที่เรียน ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในส่วนตัวครูและผู้เรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อยู่ในขอบเขตการนิเทศทั้งสิ้น

แต่ปัจจุบัน พบว่า มีปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการทำหน้าที่ครูได้แก่ 1) ภาระงานนอกเหนือการสอนมาก การทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน จะทำให้ครูมีเวลาเตรียมการสอนและมีสมาธิในการสอนน้อยลง ซึ่งโรงเรียนในประเทศไทยให้ครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่อื่น เช่น พัสดุ บุคคล ชุรการ ฯลฯ จนทำให้ประสิทธิภาพการสอนลดลง 2) จำนวนครูไม่เพียงพอสอนไม่ตรงกับวุฒิ กำหนดตราบก่าลังที่ไม่เหมาะสม ใช้อัตราส่วนของจำนวนนักเรียนต่อจำนวนครูเป็นเกณฑ์ โดยไม่คำนึงถึงจำนวนห้องเรียนนั้น ส่งผลกระทบอย่างมากต่อประสิทธิภาพการสอนของครู และ 3) ขาดทักษะทางด้านเทคโนโลยี โดยครูจำนวนมากยังขาดทักษะด้านนี้ จึงทำให้รับรู้ข้อมูล หรือมีแหล่งค้นคว้าข้อมูลน้อยกว่านักเรียน (รัชณี อมาตยกุล, 2556, สื่อออนไลน์) นอกจากนี้ สื่อการสอนที่มีแคในตำราอาจตอบสนององการรับรู้และความต้องการของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ไม่เต็มที่ ครูรุ่นใหม่ขาดความเชี่ยวชาญในการสอนทั้งทางวิชาการ และคุณลักษณะความเป็นครู ความเอาใจใส่ต่อเด็กลดลง ขาดวิจารณญาณ ขณะที่ครูรุ่นเก่าไม่ปรับตัว ให้เข้ากับลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนไป ไม่ปรับวิธีการสอน ไม่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

เพื่อเสริมการจัดการเรียนรู้ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและการนิเทศจึงมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งต่อครูผู้สอนจะเป็นกระบวนการของความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือครู ช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในด้านการสอนและการจัดกิจกรรมการสอน เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น (อัญชลี ธรรมะวิสิกุล, 2552, สือออนไลน์)

โรงเรียนสังกัดสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนวัดช่องลม 2) โรงเรียนวัดช่องนนทรี 3) โรงเรียนวัดดอกไม้ 4) โรงเรียนวัดคลองใหม่ 5) โรงเรียนวัดคลองภูมิ 6) โรงเรียนวัดปริวาส เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1-2 และประถมศึกษาปีที่ 1-6 นักเรียนทั้งหมด 2,980 คน จำนวนครู 150 คน มีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โรงเรียนวัดช่องลม จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 33 คน คิดเป็นร้อยละ 91.00 โรงเรียนวัดช่องนนทรี จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 24 คน คิดเป็นร้อยละ 68.57 โรงเรียนวัดคลองใหม่ จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 โรงเรียนวัดดอกไม้ จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โรงเรียนวัดคลองภูมิ จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 8 คน คิดเป็นร้อยละ 72.72 โรงเรียนวัดปริวาส จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 (สำนักงานเขตยานนาวา, 2559) นอกจากนี้ ครูประถมศึกษา มีสภาพการสอนเกือบทุกรายวิชา ซึ่งเหมือนกับว่า ครูสอนมากแต่เด็กเรียนได้น้อย ครูที่มีหน้าที่ในการสอนนั้น เป็นครูที่ไม่จบตามสาขาวิชาที่เรียนมา จึงทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ไม่ตรงตามกับสภาพผู้เรียน และการสอนนั้นไม่เป็นไปตามศักยภาพของครูผู้สอน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ครูยังไม่เข้าใจหลักการและเหตุผลในการที่จะมุ่งหาคำตอบ วิชาภาษาอังกฤษ ครูใช้ภาษาไม่ดีพอ วิชาสังคม ยังเน้นการบอกเล่า ยึดติดกับเนื้อหา ขาดทักษะที่จะจุดประเด็นให้เด็กได้คิด ซึ่งครูยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างในการเรียนการสอนนั้น ทั้งด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล (รัชณี อมาตยกุล, 2556, สือออนไลน์) จากปัญหาข้างต้นนี้ จึงส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการทดสอบระดับชาตินั้น ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งได้ข้อมูลจากแผนการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ของสำนักงานเขตยานนาวา ได้สรุปภาพรวมข้อมูลพื้นฐานปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา ทำให้ผลการทดสอบ O-NET ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของระดับประเทศหลายวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ย 44.88 วิชาคณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย 38.06 วิชาวิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย 42.13 วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 50.67

วิชาภาษาต่างประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ย 36.02 วิชาสุขศึกษา ได้คะแนนเฉลี่ย 52.2 วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้คะแนนเฉลี่ย 56.32 วิชาศิลปะได้คะแนนเฉลี่ย 45.61 (สำนักงานเขตยานนาวา, 2559)

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการการนิเทศงานวิชาการ ของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานทางการศึกษาได้แนวทางการแก้ปัญหาในการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร สื่อในการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการการนิเทศงานวิชาการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

สมมติฐานของการวิจัย

ความต้องการการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มที่ 3 คือ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี กำหนดขนาดกลุ่มของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน โดยใช้ตาราง

เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608 อ้างอิงใน สุทนต์ ศรีไสย์, 2551, หน้า 132-133) ได้ครูกลุ่มย่อย ทั้งหมดจำนวน 128 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น

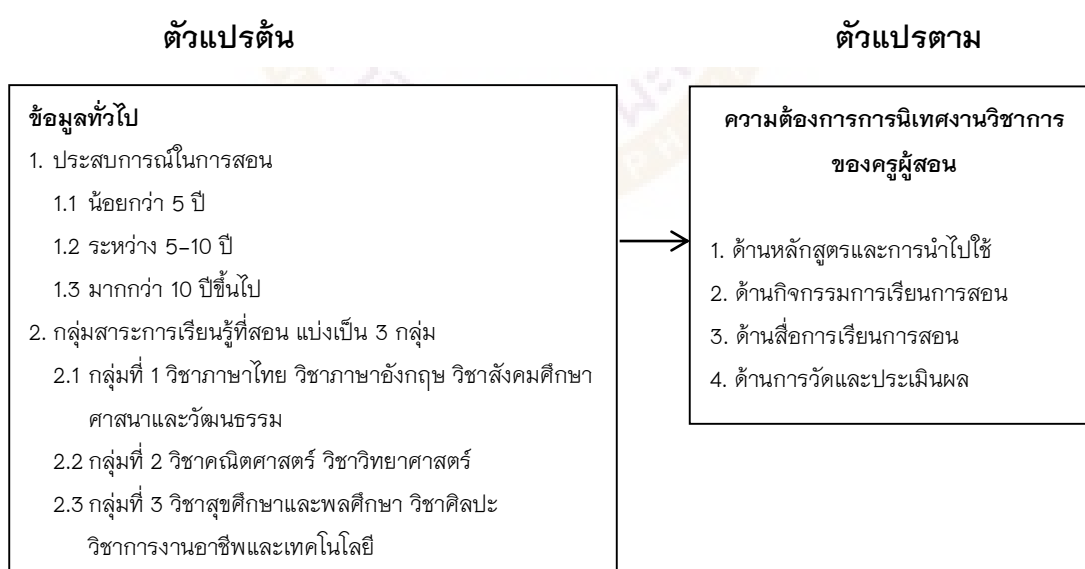
1. ประสบการณ์ในการสอน

- 1.1 น้อยกว่า 5 ปี
- 1.2 ระหว่าง 5-10 ปี
- 1.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มที่ 3 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี

ตัวแปรตาม ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นียมคัพทเฉพาะ

1. ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์หรือความมุ่งหมายที่ต้องการทั้งความต้องการขั้นพื้นฐาน ทางด้านร่างกาย ทางสังคม การดำรงชีวิต ความต้องการมีอำนาจ การเพิ่มพูนความรู้พัฒนาทัศนคติ บุคลิกภาพในการทำงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และได้รับการยกย่อง เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2. การนิเทศ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำเพื่อให้ครูปรับปรุงและคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอน ของครูให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

3. งานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน เพื่อพัฒนาเสริมสร้าง คุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล

3.1 หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง แผนงาน โครงการ การเลือกเนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ประสพการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน การดำเนินงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นดำเนินไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียน

3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ด้วยการจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อความสอดคล้องกับหลักการ มาตรฐานการเรียนรู้ และคำอธิบายรายวิชา เพื่อออกแบบเทคนิควิธีสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งบรรยากาศสิ่งแวดล้อม

3.3 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับการสอนของครูไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามจุดประสงค์ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ วัตถุสิ่งของตามธรรมชาติ ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ วัตถุสิ่งของที่คิดประดิษฐ์หรือสร้างขึ้นสำหรับการสอน คำพูดท่าทาง วัสดุ และเครื่องมือ

3.4 การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่จะให้ได้ มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนพฤติกรรม วัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ มีความยุติธรรม สร้างเครื่องมือให้เหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน และใช้ประกอบการปรับปรุงระบบการบริหารภายในโรงเรียนกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งที่ต้องการจะวัด แล้วนำมาแปลผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนของครู

4. ครู หมายถึง ครูที่ทำการสอนนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559

5. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน แบ่งเป็นระดับกลุ่ม ได้แก่

5.1 กลุ่มที่ 1 วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

5.2 กลุ่มที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์

5.3 กลุ่มที่ 3 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

6. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง นับเวลาตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในการสอนในโรงเรียนจนถึงปัจจุบัน กำหนดประสบการณ์ในการสอนของครูในการวิจัยครั้งนี้

6.1 ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี

6.2 ประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 5-10 ปี

6.3 ประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

7. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดดอกไม้ โรงเรียนวัดช่องลม โรงเรียนวัดช่องนนทรี โรงเรียนวัดคลองใหม่ โรงเรียนวัดคลองภูมิ และโรงเรียนวัดปริวาส

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. โรงเรียนและครูได้แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. สำนักการศึกษาและศึกษานิเทศก์ได้รับแนวทางเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรียงลำดับหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดหลักการทฤษฎีความต้องการ
 - 1.1 ความหมายความต้องการ
 - 1.2 ทฤษฎีความต้องการ
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการนิเทศ
 - 2.1 ความหมายของการนิเทศ
 - 2.2 หลักของการนิเทศ
 - 2.3 ความจำเป็นของการนิเทศ
 - 2.4 จุดมุ่งหมายของการนิเทศ
 - 2.5 กระบวนการของการนิเทศ
 - 2.6 รูปแบบและกิจกรรมการนิเทศ
3. การนิเทศงานวิชาการ
 - 3.1 หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - 3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 3.3 สื่อการเรียนการสอน
 - 3.4 การวัดและประเมินผล
4. การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
5. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดหลักการทฤษฎีความต้องการ

ความหมายความต้องการ

ความต้องการ (Needs) เป็นรูปแบบทางจิตวิทยาหรือความรู้สึก ที่นำไปสู่จุดมุ่งหมาย หรือเหตุผล การกระทำของพฤติกรรม มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมาย ความต้องการ ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ คือ การแสวง ความสุขสบาย การหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ความอยากได้อะไรที่มี ซึ่งแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน ปัจจัยใจเดียวกัน เรื่องการจูงใจของมนุษย์โดยสัญชาตญาณแรงขับและความต้องการ แต่ก็ไม่ สามารถอธิบายความต้องการของมนุษย์ได้อย่างครอบคลุม อย่างไรก็ตามความเข้าใจในเรื่อง ความต้องการของมนุษย์เป็นสิ่งที่เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์กร เพราะความต้องการ ของมนุษย์เป็นแรงผลักดันให้คนทำงานหรือทำให้มีกำลังใจในการทำงาน ความต้องการของ มนุษย์ แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological need) เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นพร้อม กับความต้องการมีชีวิต การดำรงชีวิต วุฒิภาวะไม่จำเป็นต้องการอาศัยประสบการณ์ การเรียนรู้แต่อย่างใด เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการทางร่างกายของคนเราเป็นสำคัญ เป็นแรงขับเบื้องต้นที่ร่างกายถูกกระตุ้นทำให้เกิดความว่องไว กระฉับกระเฉง มีชีวิตชีวา ที่จะต้องสนองต่อสิ่งเร้า เกิดขึ้นจากสภาวะทางอารมณ์ สิ่งกระตุ้นทั้งภายนอกและภายใน ได้แก่

1.1 ความต้องการอาหาร ความหิวทำให้คนเราต้องกินอาหารเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต อาหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต

1.2 ความต้องการน้ำ เมื่อร่างกายของเราขาดน้ำทำให้เรารู้สึกว่าลำคอแห้ง ปากแห้งผาก เกิดความต้องการที่จะได้ดื่มน้ำ เพื่อรักษาความสมดุลของร่างกาย

1.3 ความต้องการทางเพศ ความต้องการด้านนี้ จะเริ่มเมื่อเราเข้าสู่วัยรุ่น และเป็นผู้ใหญ่ การแสดงออกถึงความต้องการทางเพศ ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความพึงพอใจ รสนิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมนั้น

1.4 ความต้องการของอุณหภูมิที่เหมาะสม คนเราดำรงชีวิตอยู่ได้ต้องอาศัย ความสมดุลทางร่างกาย

1.5 ความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด เพื่อให้ร่างกายเกิดความปลอดภัย ความเจ็บป่วยเป็นไข้ของร่างกายทำให้ร่างกายพยายามสร้างภูมิคุ้มกันขึ้น เมื่อมีคนอื่นมาทำร้าย คนเราก็หลีกเลี่ยงหรือต่อสู้ป้องกันตัว

1.6 ความต้องการพักผ่อนนอนหลับ เมื่อร่างกายเกิดความเหน็ดเหนื่อย เนื่องจาก

การใช้พลังงานออกแรงในการทำงานเกิดความเหนื่อยล้าจากการอ่อนเพลียของร่างกาย เราจึงต้องการนอนหลับพักผ่อนเพื่อผ่อนคลายให้ร่างกายได้มีโอกาสสะสมพลังงานใหม่และซ่อมแซมส่วนสึกหรอของร่างกาย

1.7 ความต้องการอากาศบริสุทธิ์ที่มีก๊าซออกซิเจนสำหรับการหายใจ เราอาจอดสู้อากาศได้หลายวัน แต่กลับหายใจไม่ได้นาน

1.8 ความต้องการการขับถ่าย เป็นการขับของเสียออกจากร่างกาย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น เช่นเดียวกับอาหารและน้ำ เพราะของเสียเหล่านี้ เป็นพิษต่อร่างกาย ทำให้เราอึดอัด ไม่สบาย บางครั้งอาจทำร้ายชีวิตได้ คติทางพุทธศาสนา ได้กล่าวถึง ความต้องการที่เป็นพื้นฐานในด้านความต้องการทางวัตถุหรือสิ่งที่มองเห็นได้ ได้แก่ ปัจจัย 4 อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค

2. ความต้องการทางด้านจิตใจและสังคม (Psychological and social need) ความต้องการประเภทนี้ ค่อนข้างสลับซับซ้อนและเกิดขึ้นจากสภาพสังคม วัฒนธรรม การเรียนรู้และประสบการณ์ที่มนุษย์นั้นได้รับและเป็นสมาชิกอยู่ ความต้องการทางจิตใจและสังคมนี้ แตกต่างกันไป ตามแต่ละบุคคล แต่ละสังคมและฐานะทางสังคมของบุคคลรวมทั้งเวลาและโอกาสที่แตกต่างออกไปด้วย ลักษณะสำคัญของความต้องการทางจิตใจและสังคม ดังนี้

2.1 ความต้องการที่เกิดจากสังคมที่เป็นมรดกตกทอดทางวัฒนธรรมและกลายเป็นลักษณะนิสัยประจำตัวของแต่ละคน สิ่งเหล่านี้แตกต่างกันไปแต่ละสังคม

2.2 ความต้องการทางสังคมที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ เราต้องมีประสบการณ์และการเรียนรู้มาก่อน จึงจะเข้าใจและเลือกกระทำได้ บางที่เราต้องศึกษาว่า จะเริ่มต้นอย่างไรควรทำอย่างไรต่อไป

พรธณี ชูทัย (2550) ได้กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์ หรือความอยากได้ของมนุษย์ มนุษย์มีความต้องการหลายอย่าง หลายด้านด้วยกัน ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ คือ ปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค โดยจะเป็นไปตามสภาพ หรือสภาวะนั้น ๆ ความต้องการหลักใหญ่ มี 2 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย และทางด้านจิตใจ โดยเฉพาะความต้องการสูงสุดของมนุษย์ คือ ความสำเร็จจนถึงระดับสูงสุด แต่ความเป็นจริง มนุษย์ทุกคนไม่สามารถได้รับสนองตอบความต้องการได้เท่าเทียมกัน เพราะสถานภาพทางสังคมและศักยภาพของตนเอง คือ สติปัญญาความรู้ ชีต ความสามารถที่จะทำให้ได้รับความต้องการนั้น

กฤษณา คักดีศรี (2550) ได้กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง ถ้าสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งทำให้อินทรีย์เสียสภาพสมดุล ก็ต้องพยายามแสวงหามาซึ่งสิ่งที่สนองความต้องการ

เพื่อปรับให้ร่างกายอยู่ในสภาพสมดุล มนุษย์ทุกคนย่อมมีความต้องการอย่างน้อย 3 ประเภท คือ ความต้องการทางกาย ความต้องการทางใจ และความต้องการทางสังคม

คอฟแมน (Kaufman, p. 32 อ้างอิงใน ไสว เครือรัตนไพบูลย์, 2555, หน้า 13) ให้ความหมาย ความต้องการว่า หมายถึง ช่องว่าง (Gap) ระหว่างผลผลิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับผลผลิตที่เรา ต้องการ โดยนำช่องว่างที่ได้รับมาจัดลำดับความสำคัญ แล้วเลือกสิ่งที่สำคัญที่สุดเป็นความต้องการ ที่ต้องกระทำก่อน

มาสโลว์ (Maslow, 1993, p. 305 อ้างอิงใน ธงชัย สันติวงษ์, 2554) ได้อธิบายความต้องการ ในพฤติกรรมของมนุษย์ว่า ทุกคนมีความต้องการและมีตลอดเวลา ไม่มีสิ้นสุด ความต้องการ เหล่านี้ จะเริ่มจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการ ตอบสนองแล้ว ความต้องการในระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

ทฤษฎีความต้องการ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการจากการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าอ้างอิง ทฤษฎีเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานและแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการของ Maslow
2. ทฤษฎีความต้องการของ Clayton P. Alderfer
3. ทฤษฎีความต้องการของ Murray
4. ทฤษฎีความต้องการของ Herzberg

ทฤษฎีความต้องการของ Maslow

มาสโลว์ (Maslow, 1993, p. 170 อ้างอิงใน อนิวัช แก้วจำนงค์, 2552) เรียงลำดับ ความต้องการนี้ว่า “Hierarchy of needs” ซึ่งประกอบด้วย ลำดับความต้องการของมนุษย์ จากระดับต่ำไประดับสูง 5 ระดับ ดังนี้

1. ความต้องการขั้นพื้นฐาน (Physiological needs) เป็นความต้องการด้านร่างกายเพื่อ ความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำและที่อยู่อาศัย เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้ เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับมีชีวิตอยู่มนุษย์ทุกคนมีความต้องการ จะขาดเสียไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้มีกิจกรรม ขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการความปลอดภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ชูเชิญ บังคับ เป็นความต้องการที่จะ ได้รับการปกป้องคุ้มครองกัน ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกกระทั่งวัยชรา

3. ความต้องการทางสังคม (Social needs) เป็นความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับ การมีเพื่อนและการถูกยอมรับโดยบุคคลอื่น เพื่อการตอบสนองของความ ต้องการทางสังคม

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem needs) เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่น ยกย่องสรรเสริญตัวเอง มีความภาคภูมิใจในสถานภาพทางสังคมต้องการชื่อเสียงและ การยกย่องจากบุคคลอื่น

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization needs) เป็นความต้องการ โอกาสที่จะคิดสร้างสรรค์ภายในงาน หรือพวกเขาอาจจะต้องการ ความเป็นอิสระและ ความรับผิดชอบ ซึ่งความต้องการความสมหวังของชีวิต คือ ความต้องการที่จะบรรลุ ความสมหวังของตนเองด้ยการใช้ความสามารถ ทักษะและศักยภาพอย่างเต็มที่บุคคล ที่ถูกจูงใจด้ยความต้องการความสมหวังของชีวิตจะแสวงหางานที่ท้าทายความสามารถ

ทฤษฎีความต้องการของ Clayton P. Alderfer

อัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, 1969, pp. 142-175 อ้างอิงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2554) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ระดับ คือ

1. ความต้องการที่จะดำรงชีวิต หรือความต้องการที่จะคงอยู่ (Existence: E) เป็น ความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่ในสังคมด้วยดี เป็นความต้องการปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต ความต้องการ ทางวัตถุ เงินเดือนประโยชน์ตอบแทน สภาพการทำงาน ปัจจัยอำนวยความสะดวก ในการทำงาน เป็นต้น

2. ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness: R) คือ ความต้องการผูกพัน กับผู้อื่นในการทำงาน ต้องการเป็นพวก ได้รับความยอมรับร่วมรับรู้ และแบ่งปันความรู้สึก ระหว่างกันต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องการเป็นเพื่อน

3. ความต้องการด้านความเจริญเติบโต (Growth: G) เป็นความต้องการที่จะเจริญก้าวหน้า ในการทำงาน สามารถทุ่มเทความรู้ความสามารถของตนในการทำงานอย่างเต็มที่และสามารถ พัฒนาศักยภาพของตนเพิ่มขึ้นด้ย

ทฤษฎีความต้องการของ Murray

ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray, 1938 อ้างอิงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2557, สื่อออนไลน์) ได้อธิบายว่า ความต้องการของบุคคลมีความต้องการหลายอย่างในเวลา เดียวกัน ความต้องการของบุคคลที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการทำงาน มีอยู่ 4 ประการ คือ

1. ความต้องการความสำคัญ เป็นความต้องการที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วง
2. ความต้องการมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นโดยคำนึงถึงการยอมรับของเพื่อน ร่วมงาน

3. ความต้องการอิสระ เป็นความต้องการที่เป็นตัวของตัวเอง

4. ความต้องการมีอำนาจ ที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น และควบคุมคนอื่นให้อยู่ในอำนาจของตน

ทฤษฎีความต้องการของ Herzberg

ทฤษฎีของเฮอซเบิร์ก (Herzberg อ้างอิงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2554) เป็นอีกทฤษฎีหนึ่ง ที่พัฒนามาจากทฤษฎีความต้องการของ Maslow ที่กล่าวถึงความพอใจ และแรงจูงใจ เป็นแรงขับให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล โดยปัจจัยตัวแรก คือ ตัวสร้างความพอใจ (Satisfiers) และปัจจัยตัวที่สอง คือ ตัวสุขอนามัย (Hygienic) ซึ่งเรียกว่า ทฤษฎี 2 ปัจจัย ของความพอใจและการจูงใจ (Two factors theory of satisfaction and motivation) และความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีการพัฒนาบุคคลนั้น และได้จำแนกความต้องการไว้ 3 ประเภท คือ

1. เป็นความต้องการที่ต้องการเพิ่มความสามารถในการทำงานที่ปฏิบัติอยู่
2. เป็นความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น
3. เป็นความต้องการที่จะต้องพัฒนาทัศนคติ บุคลิกภาพในการทำงาน

สรุปได้ว่า ทฤษฎีความต้องการ คือ ความประสงค์หรือความมุ่งหมายที่ต้องการ ทั้งความต้องการขั้นพื้นฐาน ทางด้านร่างกาย ทางสังคม การดำรงชีวิต ความต้องการมีอำนาจ การเพิ่มพูนความรู้พัฒนาทัศนคติ บุคลิกภาพในการทำงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและได้รับการยกย่อง เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

แนวความคิดเกี่ยวกับการนิเทศ

ความหมายของการนิเทศ

การนิเทศเป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะได้ศึกษาและทำความเข้าใจการนิเทศ ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการต่างก็ให้ความหมายของการนิเทศไว้ ดังนี้

สเปียร์ส (1967, อ้างอิงใน อัญชลี ธรรมะวิธิกุล, 2552) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศ เป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนี้ เป็นกระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครู เพื่อช่วยให้ครูได้ช่วยตนเองได้

แฮร์ริส (1985, อ้างอิงใน อัญชลี ธรรมะวิธิกุล, 2552) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศ คือ สิ่งทีบุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงพัฒนาการนักเรียนด้วย

ชาตรี มณีศรี (2542, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศ (Supervision) คือ การให้ความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ และการปรับปรุง เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2555, หน้า 7) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศ คือ กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครู และนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวของเขาเองและสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

สุวรรณา โชติสุกานต์ (2557, หน้า 5-6) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศ คือ การให้คำแนะนำ การสนับสนุนการช่วยเหลือ และติดตามการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ

สงัด อุทรานันท์ (2550, หน้า 12) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศ คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

สันต์ ธรรมบำรุง (2551, หน้า 10) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศ คือ การช่วยเหลือ การแนะนำ การชี้แจง การบริการ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในการที่จะส่งเสริมให้ครู ปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

กิติมา ปรีดีติติก (2552, หน้า 262) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นกระบวนการชี้แนะ แนะนำ ให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ผลตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้

สรุปได้ว่าการนิเทศ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำเพื่อให้ครู ปรับปรุงและคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครู ให้การจัดการศึกษาเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

หลักของการนิเทศ

การนิเทศ ไม่ได้มีแนวคิดที่มีลักษณะเป็นเอกเทศ แต่จะมีลักษณะที่ปรับเปลี่ยนสัมพันธ์ กับสภาพโรงเรียนและสังคมโดยส่วนร่วม อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบของการนิเทศ มีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดกับการตีความเกี่ยวกับ ความรู้ เมื่อใดที่ความรู้ถูกพิจารณาว่าเป็นข้อมูลหรือความเชื่อ ที่สมบูรณ์แล้ว เมื่อนั้นผู้นิเทศก็จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้นั้นไปในแนวการปฏิบัติที่เคยทำกันมา และไม่สนใจกับการค้นพบใหม่ สิ่งที่ตามต่อมาก็คือ ผู้นิเทศและครูจะมีบุคลิกและลักษณะ แบบอนุรักษนิยม เชื้อพัง ชื่นชมอยู่แต่กับอดีตที่ผ่านมา (วัชรา เล่าเรียนดี, 2555) ได้มีผู้ให้ ความหมายหลักของการนิเทศไว้แตกต่างกันดังนี้

วินัย เกษมเศรษฐ์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัย หลักการต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสภาพผู้นำ (Leadership) คือ การใช้อิทธิพลของบุคคลที่จะทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเป็นไปตามเป้าประสงค์

2. หลักความร่วมมือ (Cooperation) คือ การกระทำร่วมกัน และรวมพลังทั้งหมด เพื่อแก้ปัญหาด้วยกัน โดยยอมรับและยกย่องผลของความร่วมมือในการปรับปรุงการเรียนการสอนจากหลายฝ่าย และทำหน้าที่และความรับผิดชอบชัดเจนในการจัดองค์การ การประเมินผล ตลอดจนการประสานงาน

3. หลักการเห็นใจ (Considerateness) คือ การนิเทศการศึกษาจะต้องคำนึงถึงตัวบุคคลที่ร่วมงานด้วยการเห็นใจ จะทำให้ตระหนักในคุณค่าของมนุษย์สัมพันธ์

4. หลักการสร้างสรรค์ (Creativity) คือ การนิเทศการศึกษา จะต้องทำให้ครูเกิดพลังที่จะคิดเริ่มสิ่งใหม่ ๆ แปลก ๆ หรือทำงานด้วยตนเองได้

5. หลักการบูรณาการ (Integration) เป็นกระบวนการซึ่งรวมสิ่งกระจัดกระจายให้สมบูรณ์มองเห็นได้

6. หลักการมุ่งชุมชน (Community) เป็นการแสวงหาปัจจัยที่สำคัญในชุมชน และการปรับปรุงปัจจัยเหล่านั้น เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ในชุมชนให้ดีขึ้น

7. หลักการวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ซึ่งเกี่ยวกับการแสวงผลในอนาคตการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการล่วงหน้า การพัฒนาทางเลือกเพื่อปฏิบัติให้บรรลุถึงจุดประสงค์และการเลือกทางปฏิบัติให้เหมาะสมที่สุด

8. หลักการยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถที่จะถูกเปลี่ยนแปลงได้ และพร้อมอยู่เสมอที่จะสนองความต้องการสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป

9. หลักวัตถุวิสัย (Objectivity) หมายถึง คุณภาพที่เป็นผลจากหลักฐานตามสภาพความจริงมากกว่าความเห็นบุคคล

10. หลักการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การหาความจริงโดยการวัดที่แน่นอนและหลายอย่าง

สังต์ อุทรานันท์ (2550, หน้า 15-18) กล่าวไว้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงจากอดีตไปเป็นอย่างมาก การนิเทศในปัจจุบันเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาลักษณะและทฤษฎีทางการนิเทศ ดังนี้ คือ

1. การนิเทศเป็นการศึกษากระบวนการ ทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

2. การนิเทศมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน แต่การดำเนินงานนั้นจะกระทำโดยผ่านตัวกลาง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การนิเทศ เน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย

รุ่ง พูลสวัสดิ์ (ม.ป.ป., หน้า 32-35) กล่าวไว้ว่า หลักการนิเทศก็เพื่อมุ่งที่จะส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาระบบการศึกษาให้ดีขึ้น และยังช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ และประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ให้หลักการนิเทศโดยทั่วไปไว้ 5 ข้อ ดังนี้

1. การนิเทศ คือ ปรัชญา (Supervision is philosophic) หมายถึง การเสาะแสวงหาความจริงที่มีอยู่ จำเป็นจะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาควบคู่ไปกับความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าของการศึกษาอยู่เสมอ การนิเทศ จะต้องกระทำต่อเนื่อง ในเรื่องการประเมินผลของวัตถุประสงค์และสิ่งที่พึงประสงค์

2. การนิเทศ คือ การให้ความร่วมมือ (Supervision is cooperative) หมายถึง การนิเทศที่แตกต่างกันตามข้อกำหนดของสถานศึกษา แต่จุดหมายปลายทางของการนิเทศอย่างเดียวกัน แม้จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้างในเบื้องต้น ส่วนวิธีการของแต่ละคนที่มุ่งไปสู่จุดหมายปลายทางนั้น ไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกันและไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นที่พอใจทุกคน เพียงแต่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผล

3. การนิเทศ คือ งานสร้างสรรค์ (Supervision is creative) หมายถึง การเสาะแสวงหาความสามารถพิเศษซึ่งอยู่ในตัวบุคคล ดึงเอาสิ่งที่เด่นในตัวผู้นั้นออกมาให้ปรากฏและการค้นหาจุดสมดุลงานที่จะได้ระหว่างการศึกษาอย่างดีเลิศของแต่ละบุคคล

4. การนิเทศ คือ วิทยาศาสตร์ (Supervision is scientific) หมายถึง การนำเอาวิธีวิทยาศาสตร์เข้ามาใช้ในกระบวนการศึกษาและกระบวนการเรียนการสอน การสังเคราะห์ให้เกิดความคิด ปฏิบัติตนจนได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย จะเป็นเครื่องพิสูจน์ตัวเองของการนิเทศ ต้องพยายามปรับปรุงเครื่องมือวัดผลให้มีคุณภาพเพื่อใช้วัดบุคคลและบุคลากร

5. การนิเทศยังให้เกิดผล (Supervision is effective) หมายถึง การจัดเตรียมหาความรู้สำหรับประกอบงานให้กับครู ซึ่งจะได้เป็นเครื่องมือในการสอนให้ได้ผลดี ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติให้สัมพันธ์กัน

เบอร์ตัน และบรูคเนอร์ (Burton and Brueckner, 1997 อ้างอิงใน อัญชลี ธรรมะวิธิกุล, 2552) ได้สรุปหลักการนิเทศไว้ 4 ประการ คือ

1. การนิเทศควรมีความถูกต้องตามหลักวิชา การนิเทศการศึกษาที่ดีควรจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนโยบายที่วางไว้ควรเป็นไปตามความจริงและกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

2. การนิเทศควรเป็นวิทยาศาสตร์ การนิเทศการศึกษาควรเป็นไปอย่างมีระเบียบ มีการปรับปรุงและประเมินผล การนิเทศควรจะมาจากการรวบรวมข้อมูลและการสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือได้

3. การนิเทศควรเป็นประชาธิปไตย การนิเทศการศึกษาจะต้องเคารพในความแตกต่างของบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงาน และใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

4. การนิเทศควรจะเป็นการสร้างสรรค์ การนิเทศควรเป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของบุคคล แล้วเปิดโอกาสให้ได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่ ไวลส์ (Wiles, 1967 อ้างอิงใน อัญชลี ธรรมะวิสิกุล, 2552) ได้เสนอแนะหลักการนิเทศไว้ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับครูทุกคนและทำให้เห็นว่าต้องการความช่วยเหลือจากเขา
2. แผนงานหรือความเจริญก้าวหน้าเป็นผลจากการทำงานเป็นทีม
3. หาโอกาสพบปะสังสรรค์เป็นกันเองกับครูโดยสม่ำเสมอ
4. เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม
5. เป็นมิตรไมตรีกับบุคคลทั่วไป
6. ปรึกษากับหมู่คณะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใด ๆ อันจะพึงมี
7. พิจารณาสภาพที่เป็นปัญหาของสมาชิก อาจจะซักถามสัมภาษณ์หรือให้คณะครูเสนอปัญหาที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน
8. หากศึกษานิเทศก์กระฉับกระเฉงมีชีวิตชีวา หมู่คณะย่อมจะเป็นเช่นนั้น
9. บทบาทการนำของศึกษานิเทศก์คือ การประสานงานและการช่วยเหลือทางวิชาการ
10. ฟังมากกว่าพูด
11. การปฏิบัติงานเริ่มด้วยปัญหาของสมาชิก
12. วางแผนปฏิบัติงานของหมู่คณะไว้
13. ตำแหน่งหน้าที่ที่ได้ทำให้ศึกษานิเทศก์ต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือความเป็นมิตรไมตรีกับหมู่คณะต้องชะงักงัน
14. พยายามใช้ประสบการณ์ด้านความสามารถต่าง ๆ ของครูอาวุโสให้เกิดประโยชน์ในการนิเทศมากที่สุด
15. ตัดสินใจแน่วแน่ทันต่อเหตุการณ์
16. เอาใจใส่รู้งานในหน้าที่ดี
17. สำรองและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ
18. สนใจในสวัสดิภาพของสมาชิก
19. มีความรับผิดชอบปลุกฝังความรับผิดชอบให้แก่หมู่คณะ
20. สนใจในสวัสดิภาพของสมาชิก

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศ คือ การให้ความสำคัญกับครูทุกคน สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง คอยประสานงานช่วยเหลือทางวิชาการ เคารพในความแตกต่างของบุคคล ใช้ความรู้ความสามารถการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

ความจำเป็นในการนิเทศ

การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศนั้น อยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การนิเทศจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะสำเร็จได้ดีเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของผู้ทำงานร่วมกับครู ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการนิเทศ โดยให้ครูมีโอกาสค้นคว้างานที่จะต้องทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความงอกงามขึ้น เมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอกงามแล้วย่อมจะได้รู้จักปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (อัญชลี ธรรมะวิทีกุล, 2552) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศดังนี้

1. สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์การที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แม้แนวคิดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ก็เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การนิเทศจะช่วยทำให้ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ
3. การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะ หรือการนิเทศการศึกษาจากผู้ชำนาญการโดยเฉพาะ จึงจะทำให้แก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง
4. การศึกษาของประเทศเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ จะต้องมี การควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศการศึกษา
5. การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน จำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ เพื่อเป็นการให้บริการแก่ครูที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน
6. การนิเทศเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของครู แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูก็ต้องปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอในขณะที่ทำงานในสถานการณ์จริง
7. การนิเทศ มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการจัดกิจกรรม

8. การนิเทศมีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอ

การนิเทศ เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากหรือน้อย ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งความจำเป็นของการนิเทศ นอกจากนี้ (กรองทอง จิรเดชากุล, 2550) ได้กล่าวถึงกิจกรรมในการนิเทศไว้ ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน
2. ปริมาณศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและสถานศึกษา
3. บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีความคุ้นเคยและใกล้ชิดกับปัญหามากที่สุด
4. บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง และสามารถปฏิบัติงานนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง

รุ่ง พูลสวัสดิ์ (ม.ป.ป., หน้า 8-9) กล่าวว่า การนิเทศจำเป็นต่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เพื่อให้ทันกับวิวัฒนาการทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา เพราะโรงเรียนมีหน้าที่ให้การศึกษา แต่ก็ไม่สามารถบริการทางวิชาการได้ทั่วถึงและสมบูรณ์ การให้การศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ครู อุปกรณ์การสอน สภาพแวดล้อม และสังคม ตลอดจนอาคารสถานที่ ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศมุ่งให้การศึกษาโดยส่วนรวมทุกระดับ กำหนดให้ความร่วมมือทุกฝ่าย ดังนั้นระบบการนิเทศ จึงต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงตามแนวทางของการศึกษาแบบใหม่อยู่เสมอ

กิติมา ปรีดีดิลก (2552, หน้า 263) ปัจจุบันการนิเทศมีความจำเป็นต่อกระบวนการเรียนการสอนมากด้วยเหตุผล ดังนี้

1. การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยาก จำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ เพื่อเป็นการให้บริการแก่ครูจำนวนมากที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน
2. การนิเทศเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญของงานของครู แม้ว่าครูจำได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี แต่ครูก็ต้องปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ
3. การนิเทศ มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน
4. การนิเทศมีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในสังคม

นอกจากนี้ ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศในระบบการศึกษาเนื่องจากเหตุผล ดังนี้

1. สภาพสังคมเปลี่ยนไปทุกขณะ การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย
2. ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แม้แนวคิดในเรื่องการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การนิเทศจะช่วยให้ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ
3. การแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้การเรียนการสอนพัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือจากผู้อำนวยการโดยเฉพาะ
4. การศึกษาของประเทศไม่อาจจะรักษามาตรฐานไว้ได้ จะต้องมีการควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศ

สรุปได้ว่า ความจำเป็นในการนิเทศ คือ การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้วยการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคช่วยเหลือครูในการเตรียมการจัดกิจกรรม เพื่อจะช่วยให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทำให้ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน

จุดมุ่งหมายของการนิเทศ

สังัด อุทรานันท์ (2550, หน้า 12) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศ มีหลายลักษณะที่แตกต่างกัน ถ้าทำการวิเคราะห์ข้อคิดและข้อเขียนของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศ และนำมาเปรียบเทียบลักษณะสำคัญของการนิเทศ เราก็จะสามารถกล่าวได้ว่า การนิเทศการศึกษา มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการ ต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อพัฒนาคน
2. เพื่อพัฒนางาน
3. เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์
4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การนิเทศมุ่ง “พัฒนาคน” คือ การนิเทศเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูเหล่านั้นได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น
2. การนิเทศมุ่ง “พัฒนางาน” คือ การนิเทศมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่นักเรียน ซึ่งเป็นผลผลิตจากการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษาเหตุนี้การนิเทศจึงจัดขึ้นจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนางาน

3. การนิเทศมุ่ง “สร้างประสานสัมพันธ์” คือ ผลเกิดจากการทำงานและรับผิดชอบร่วมกัน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำและผู้ตามไม่ใช่เป็นการทำงานภายใต้การถูกบังคับและคอยตรวจสอบหรือจับผิด

4. การนิเทศมุ่ง “สร้างขวัญและกำลังใจ” คือ เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความตั้งใจในการทำงานหากการนิเทศไม่ได้สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานแล้วการนิเทศก็ไม่ประสบผลสำเร็จ

รุ่ง พูลสวัสดิ์ (ม.ป.ป., หน้า 5-6) ได้กล่าวว่า การนิเทศเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ทำให้บริการและการสร้างสรรค์ให้เกิดการพัฒนาครูและนักเรียน การนิเทศเป็นตัวแปรที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบัน ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ

1. เพื่อให้ครูดำเนินการสอนตามหลักสูตร และให้ได้ผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. เพื่อให้ครูได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา อีกทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้

3. เพื่อพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น

4. เพื่อรักษาส่งเสริม ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

5. เพื่อให้ความช่วยเหลือและประสานงานทางวิชาการ กระทบวงและสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กิติมา ปรีดีติลล (2552, หน้า 264) การจัดให้มีการนิเทศขึ้นนั้น มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ครูค้นหาและรู้วิธีการทำงานด้วยตนเอง

2. เพื่อให้ครูรู้จักแยกแยะ วิเคราะห์ปัญหาของตนเองโดยช่วยให้ครูรู้ว่าอะไรที่เป็นปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และจะแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร

3. เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกมั่นใจในอาชีพ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน

4. เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการและสามารถนำไปใช้กับการเรียนการสอนได้

5. ช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของโรงเรียนและให้การสนับสนุนโรงเรียน

6. ช่วยให้ผู้เข้าใจถึงปรัชญาและความต้องการการศึกษา

สุวรรณ โชติสุกานต์ (2557, หน้า 7-8) กล่าวไว้ว่า การนิเทศ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมครูปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพและให้นักเรียน ประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งจุดมุ่งหมายแบ่งได้เป็น 4 ประการ ดังนี้

1. การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในอาชีพครู
 - 1.1 ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสพัฒนาความรู้ และความสามารถด้านการสอน ด้วยการเข้ารับการฝึกอบรม การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษา
 - 1.2 ส่งเสริมให้ครูได้ฝึกปฏิบัติและทดลองใช้ทักษะการสอน และการจัดกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
 - 1.3 ส่งเสริมให้ครูได้แสดงความสามารถในการคิดและตัดสินใจที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของครู
2. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
 - 2.1 ช่วยให้ครูเข้าใจในวัตถุประสงค์ หน้าที่ และความรับผิดชอบด้านการศึกษา ของโรงเรียนและครู
 - 2.2 ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนและสามารถช่วยเหลือ แนะนำวิธีการแก้ปัญหา และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก
 - 2.3 ช่วยให้ครูสามารถวิเคราะห์ความต้องการและสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง
 - 2.4 ช่วยติดตามประเมินผลและแนวทางการปรับปรุงการทำงานของครูให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา
3. ส่งเสริมขวัญ กำลังใจ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
 - 3.1 ให้เกียรติ ยกย่องชมเชยการปฏิบัติงานที่สำเร็จของครู
 - 3.2 ทำงานร่วมกับครูในฐานะที่ครูเป็นนักวิชาชีพที่มีความรู้ และความสามารถที่เท่าเทียมกัน
 - 3.3 สร้างความตระหนัก เห็นคุณค่า และความสำคัญของวิชาชีพครู
4. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน
 - 4.1 สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครองและ ชุมชน
 - 4.2 ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาของชุมชน
 - 4.3 สนับสนุนให้ชุมชนสนใจ และเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน
 - 4.4 ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน

ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมและใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

กระบวนการการนิเทศ

กระบวนการในการนิเทศนั้น เป็นการทำงานอย่างมีแบบแผน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์งานการเรียนการสอนของครู เพื่อที่จะได้ทราบปัญหา และปัญหาที่ต้องแก้ไขปรับปรุงก่อนหลังแล้วจึงวางแผนที่จะดำเนินการโดยหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหาคือดีที่สุด ดำเนินตามขั้นตอนตามลำดับจนถึงขั้นการประเมินผลการปฏิบัติงาน (กิติมา ปรีดีดีลิก, 2552, หน้า 264) ได้มีผู้ให้กระบวนการการนิเทศไว้ ดังนี้

กิติมา ปรีดีดีลิก (2552, หน้า 277) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการในการนิเทศให้ได้รับความสำเร็จ ได้กำหนดขั้นตอนกระบวนการการนิเทศไว้ ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning) ได้แก่ การคิด การตั้งวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้า การกำหนดตารางงาน การค้นหาวิธีปฏิบัติงาน และการวางโปรแกรมงาน
2. ขั้นการจัดโครงการ (Organizing) ได้แก่ การตั้งเกณฑ์มาตรฐาน การรวบรวมทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งคนและวัสดุอุปกรณ์ ความสัมพันธ์แต่ละชั้น การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจตามหน้าที่
3. ขั้นการนำเข้าสู่การปฏิบัติ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเลือกสรรบุคคล การเร้า การจูงใจ ให้มีกำลังใจคิดริเริ่มอะไรใหม่ ๆ การสาธิต การจูงใจ และให้คำแนะนำ การสื่อสาร การกระตุ้นส่งเสริมกำลังใจ การแนะนำนวัตกรรมใหม่ ๆ
4. ขั้นการควบคุม (Controlling) ได้แก่ การสั่งการ การให้รางวัล การลงโทษ การให้โอกาส การตำหนิ การไล่ออก และการบังคับให้ทำตาม
5. ขั้นประเมินผล (Appraising) ได้แก่ การตัดสินใจการปฏิบัติงาน การวิจัย และการวัดผล การปฏิบัติงาน กิจกรรมสำคัญ คือ พิจารณาผลงาน ในเชิงปฏิบัติว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด และวัดผลด้วยการประเมินอย่างมีแบบแผน มีความเที่ยงตรง ทั้งนี้ควรมีการวิจัยด้วย

รุ่ง พูลสวัสดิ์ (ม.ป.ป., หน้า 40) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการการนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินการและปฏิบัติงานการนิเทศอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการวางแผนไว้ อย่างต่อเนื่องกัน ไม่ว่าจะ เป็นแบบแผนของการนิเทศ ต้องกำหนดให้เป็นแบบแผนที่ดี มีประสิทธิภาพนำเอาหลักและกระบวนการบริหารของ ลูทเธอร์ กูลิค มาใช้เป็นแนวคิดในการวางแผนซึ่งมีอยู่ 7 ขั้นตอนด้วย ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การวางแผนปฏิบัติงานมีการกำหนด จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายของงาน วิธีการปฏิบัติงาน ไว้อย่างกว้าง ๆ รวมทั้งวิธีการประเมินผลด้วย
 2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างขององค์การ การวางเค้าโครง กำหนดอำนาจหน้าที่ สายงาน ขั้นตอนบังคับบัญชา วิธีการติดต่อประสานงาน
 3. การจัดบุคลากร (Staffing) คือ การจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีทัศนคติที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะของงาน ให้รับผิดชอบงาน ที่กำหนดไว้ และสามารถ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 4. การอำนวยการ (Directing) คือ การอำนวยการให้งานดำเนินต่อไปด้วยความเรียบร้อย วินิจฉัยสั่งการและจัดงานให้มีรูปแบบเป็นระเบียบ แนะนำ และติดตามผล
 5. การประสานงาน (Coordinating) คือ จัดให้มีการประสานงานภายในหน่วยงาน ระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้กิจการต่าง ๆ มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน งานจะได้ดำเนิน ไปสู่เป้าหมาย
 6. การรายงาน (Reporting) คือ การจัดการเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานการรวบรวม ข้อมูลต่าง ๆ การเสนอรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการประเมินผลงานขั้นสุดท้าย
 7. การจัดสรรงบประมาณ (Budgeting) คือ การจัดวางโครงการใช้จ่าย การเบิกจ่าย การบัญชี การควบคุม ตรวจสอบ ให้มีงบประมาณและค่าใช้จ่ายพอเพียง สมเหตุสมผล
- สังต์ อุทรานันท์ (2550, หน้า 84-87) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับกระบวนการนิเทศที่มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยและนิเทศจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องดำเนินการ อย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่องกัน ดังนี้
1. การวางแผนนิเทศ (Planning-P) เป็นขั้นที่ผู้บริหารนิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมหรือปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ
 2. ให้ความรู้ในสิ่งที่จำทำ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้ง สำหรับการเริ่มต้น การนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม
 3. การปฏิบัติงาน (Doing-D) ประกอบด้วยการปฏิบัติงานใน 3 ลักษณะคือ
 - 3.1 การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นตอนที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากการดำเนินงาน

3.2 การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง

3.3 การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่าง ๆ ที่ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

4. การสร้างขวัญกำลังใจ (Reinforcing-R) ขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการเสริมกำลังใจของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อม ๆ กันกับที่ผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงแล้ว

5. ประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluating-E) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศเป็นการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องปรับปรุงแก้ไข

สรุปกระบวนการการนิเทศ คือ การวางแผนงาน การดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามโดยเริ่มจากการวิเคราะห์ การเรียนการสอนของครู ทราบปัญหา และจุดมุ่งหมายที่วางไว้ เพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการขั้นตอนการนิเทศจนบรรลุผลสำเร็จ

รูปแบบและกิจกรรมการนิเทศ

กิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการนิเทศ เป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการนิเทศบรรลุเป้าหมายกิจกรรมการนิเทศมีมากมาย ซึ่งผู้นิเทศสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศแต่ละครั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ครูและนักเรียน (Harris, 1985, pp. 71-86 อ้างอิงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2555, หน้า 13-16)

แฮร์ริส (Harris, 1985 อ้างอิงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2555, หน้า 13-16) แบ่งการนิเทศตามลักษณะที่เด่นของการนิเทศ ได้ 2 แบบ ดังนี้

1. การนิเทศแบบเน้นการให้คำแนะนำ (Tractive supervision) แบบนี้ผู้นิเทศจะให้คำแนะนำให้ผู้ได้รับการนิเทศนำไปปรับปรุงแก้ไข

2. การนิเทศแบบเน้นความเป็นพลวัต (Dynamic supervision) แบบนี้ผู้นิเทศจะจุดประกายทางด้านความคิด เพื่อส่งเสริมให้ผู้ได้รับการนิเทศนำไปปฏิบัติ ผู้ได้รับการนิเทศสามารถใช้ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ที่ตนเองมีมาปรับปรุงการสอนตามความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

กรองทอง จิระเดชากุล (2550, หน้า 52-70) ได้เสนอแนะกิจกรรมการนิเทศมีหลากหลายวิธีให้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร

ในสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดและรูปแบบของกิจกรรมการนิเทศ ดังต่อไปนี้

1. การให้คำปรึกษาแนะนำ

1.1 ความหมาย การให้คำปรึกษาแนะนำ หมายถึง การพบปะระหว่างผู้นิเทศกับผู้เข้ารับการนิเทศ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธีผู้บังคับบัญชาได้เลือกวิธีการไว้ให้แล้ว

1.2 วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานก้าวไปถึงจุดหมายปลายทางได้ เช่น ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ความสามารถที่จะรับผิดชอบงานในหน้าที่สูงขึ้น

1.3 วิธีการให้คำปรึกษาแนะนำ การให้คำปรึกษาแนะนำ มี 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 การให้คำปรึกษาแนะนำแบบไม่เป็นทางการ เป็นการให้คำปรึกษาแนะนำโดยใช้เวลาว่างพูดคุยกัน เช่น เวลาตอนรับประทานอาหารกลางวัน เป็นต้น วิธีนี้ผู้นิเทศสามารถให้ความช่วยเหลือผู้รับการนิเทศได้หลายลักษณะ ดังนี้ คือ บอกวิธีแก้ปัญหาโดยตรง เสนอข้อมูลและโอกาสผู้รับการนิเทศวิเคราะห์ปัญหาเองและแบบผสมผสาน

วิธีที่ 2 การให้คำปรึกษาแนะนำแบบเป็นทางการ การให้คำปรึกษาแนะนำแบบเป็นทางการใช้ขั้นตอนของการนิเทศแบบโคชซึ่งเขียนเป็นสัญลักษณ์ คือ CQCD ย่อมาจาก คำต่อไปนี้ C-Compliment (ชมเชย) Q-Question (สอบถาม) C-Correct (แก้ไข) D-Demonstrate (สาธิต)

2. การศึกษาเอกสารทางวิชาการ

2.1 ความหมาย การศึกษาเอกสารทางวิชาการ หมายถึง การมอบหมายเอกสารให้ผู้รับการนิเทศไปศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือตอนใดตอนหนึ่ง แล้วนำความรู้ที่ได้นั้นมาถ่ายทอดให้แก่คณะครู

2.2 วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้รับการนิเทศมีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง จากเอกสารทางวิชาการ การเสริมแรงให้แก่ผู้รับการนิเทศในการที่จะศึกษาหาความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม เพื่อเตรียมตัวไปถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นต่อไป

2.3 ขั้นตอนการศึกษาเอกสารทางวิชาการ

3. การสนทนาทางวิชาการ

3.1 ความหมาย การสนทนาทางวิชาการ หมายถึง การประชุมครู หรือกลุ่มผู้สนใจในเรื่องราวข่าวสารเดียวกัน โดยกำหนดให้ผู้นำเสนอคนหนึ่ง นำสนทนาในเรื่องที่กลุ่มสนใจ

3.2 วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานเทคนิควิธีการแก่คณะครูในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรครูในสถานศึกษา

3.3 ขั้นตอนการนิเทศ

4. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

4.1 ความหมาย การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน หมายถึง การที่ผู้นิเทศไปพบและสังเกตการณ์ทำงานของครูในชั้นเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพ

4.2 วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการของครูศึกษาปัญหาของครูในสถานศึกษา ประเมินผลการสอนของครู กระตุ้นให้ครูปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครู

4.3 ขั้นตอนการนิเทศแบบเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

5. การศึกษาดูงาน

5.1 ความหมายการศึกษาดูงาน หมายถึง การพาบุคลากรของสถานศึกษา ไปศึกษาค้นคว้า และเพิ่มพูนประสบการณ์ในสถานที่ต่าง ๆ

5.2 วัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตน และพัฒนางานให้มีคุณภาพ

5.3 ขั้นตอนการนิเทศแบบศึกษาดูงาน มีขั้นตอน เลือกสถานที่ที่ศึกษาดูงานที่ตรงกับปัญหาและความต้องการกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงาน วางแผน ประสานงานกับสถานที่ที่จะไปดูงานและแจ้งให้หน่วยงานที่จะไปศึกษาดูงานบรรยายสรุป หลังจากศึกษาดูงานแล้วควรกลับไปสรุปแนวความคิด และวางแผนปรับปรุงงานต่อไป

6. การสังเกตการณ์สอน

6.1 ความหมายการสังเกตการณ์สอน หมายถึง การจัดให้บุคคลหนึ่ง (ผู้นิเทศ) ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้ มาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู (ผู้รับการนิเทศ) ในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้

6.2 วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการสังเกตการณ์สอนของผู้นิเทศ

6.3 ขั้นตอนการสังเกตการณ์สอน

7. การประชุมนิเทศ

7.1 ความหมายการประชุมนิเทศ หมายถึง การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยผู้นิเทศเป็นผู้ศึกษาหาแนวทางในการแก้ปัญหาแล้วมาแนะนำแก่ผู้รับการนิเทศ หรือ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศศึกษา และหาข้อสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น

7.2 วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศ ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น และนำมาปรับปรุงได้อย่างมีคุณภาพ

7.3 ขั้นตอนการประชุมนิเทศ

8. การนิเทศแบบผู้ขายสินค้า

8.1 ความหมายการนิเทศแบบผู้ขายสินค้า หมายถึง การที่ผู้นิเทศชี้แนะให้ผู้รับการนิเทศเห็นความสำคัญ และจำเป็นต้องดำเนินการหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

8.2 วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศ ตระหนักและเห็นความสำคัญ ความจำเป็นในการดำเนินงาน หรือแก้ไขปัญหา ให้บรรลุตามเป้าหมาย หรือตามสาเหตุแห่งปัญหานั้น

รุ่ง พูลสวัสดิ์ (ม.ป.ป., หน้า 15-17) กล่าวว่า รูปแบบการนิเทศอีกลักษณะหนึ่ง ที่ควรให้ความสนใจ เพื่อเป็นแนวทางอีกรูปแบบหนึ่งในหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งอาจแบ่งได้ตามวัตถุประสงค์ในแต่ละยุค มี 5 ประเภท ดังนี้

1. การนิเทศแบบตรวจตรา การนิเทศแบบนี้ คือศึกษานิเทศก์เป็นผู้ตรวจดูแลการปฏิบัติงานของโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้

2. การนิเทศแบบบังคับ เป็นการนิเทศแบบนี้ถือว่า ความถูกต้องทั้งหลายมีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ตัวผู้ให้การนิเทศ ครูจะต้องเชื่อฟังและยอมรับ และปฏิบัติตามอย่างไม่มีข้อโต้แย้ง และขอเสนอแนะ ไม่รับฟังความคิดเห็นของครูผู้ร่วมงาน ครูจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวคิดของผู้ให้การนิเทศเท่านั้น

3. การนิเทศแบบเสรี เป็นการนิเทศที่ให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่ครูในการดำเนินงานทางวิชาการ โดยให้ครูมีความคิดเห็นเป็นตัวของตัวเองในทางที่สร้างสรรค์และถูกต้อง หากไม่เกิดความเสียหาย ก็ปล่อยให้ครูดำเนินการต่อไป หากได้รับการขอจากครู

4. การนิเทศแบบแนะแนว การนิเทศนี้ มุ่งแนะแนวให้ครูได้รู้จักช่วยตัวเองให้มากที่สุด จะทำให้การพัฒนาการสอนของตนเอง เพื่อครูสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคงานในหน้าที่ของตนเอง

5. การนิเทศแบบประชาธิปไตย เป็นการนิเทศโดยนำเอาวิธีการประชาธิปไตยมาใช้ ในการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องวางตนเป็นผู้ร่วมงานกับครูแบบเป็นกันเองอย่างเหมาะสม เคารพสิทธิหน้าที่ซึ่งกันและกัน ร่วมปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพ

สรุปรูปแบบและกิจกรรมการนิเทศ คือ เป็นวิธีการดำเนินการสอนของครูและการนิเทศของครู ซึ่งมีหลากหลายวิธี โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับปัญหาความต้องการ และความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา

การนิเทศงานวิชาการ

งานวิชาการ เป็นงานซึ่งเกี่ยวกับกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของการศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โครงการ การจัดตารางสอน การนิเทศการสอน สื่อการสอน และการประเมินผลการเรียน การจัดการศึกษาด้านวิชาการไปยังสถานศึกษานั้น เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะจัดการงานเหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพ และเป็นภารกิจของโรงเรียนที่ต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม ของชุมชนโดยมีครูและผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม นอกจากนี้ ยังต้องส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ทุกระดับ (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2551, หน้า 15) และขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายครอบคลุมเกี่ยวกับงานวิชาการ มีดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. กิจกรรมการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล

หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนในแต่ละวัย แต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกันหรือไม่ จึงมีการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และความหมายของหลักสูตรที่แตกต่างกันออกไป (รุ่ง พูลสวัสดิ์, ม.ป.ป.)

กาญจนา คุณารักษ์ (2553, สื่อออนไลน์) หลักสูตร คือ โครงการหรือแผน หรือข้อกำหนด อันประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ โดยส่งเสริมให้เอกตบุคคลไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียนในสังคมและในโลกอย่างมีคุณภาพและอย่างมีความสุข

จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2550, หน้า 25) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อวินิจฉัยปัญหาและความต้องการ ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจ

2. การกำหนดเป้าประสงค์ จุดหมายและจุดประสงค์ หลังจากได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแล้ว จะพิจารณาและกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา

3. การเลือกและการจัดเนื้อหา จะต้องมีความถูกต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน มีความยากง่าย สอดคล้องเหมาะสมกับวัย เนื้อหาต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และเนื้อหานั้นเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ ในแง่ของความพร้อมด้านเวลา ผู้สอน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

4. การเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ต้องสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว รวมไปถึงยุทธวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

5. การกำหนดอัตราเวลาเรียน หลักเกณฑ์ในการวัดประเมินผลการเรียน กำหนดเวลาการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาวิชาตามลำดับก่อนหลังให้สัมพันธ์กับจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนการวัดผลประเมินผล ควรกำหนดวิธีการเกณฑ์การจบหลักสูตร

6. การนำหลักสูตรไปใช้ หลังจากร่างหลักสูตรแล้วต้องมีการตรวจสอบข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

7. การประเมินผลหลักสูตร เมื่อใช้หลักสูตรไปได้สักระยะหนึ่ง ควรมีการประเมินผลหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ว่ามีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมอะไรบ้าง

8. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร หลังจากที่ได้รับข้อบกพร่องของหลักสูตร อาจจะต้องมีการศึกษาปัญหาเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องให้หลักสูตรเหมาะสมยิ่งขึ้น

นักการศึกษาต่างประเทศ มีแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรที่แตกต่างกันไป ได้ให้ความหมายของหลักสูตร ดังนี้

ไทเลอร์ (Tyler, 1949, p. 79 อ้างอิงใน สุเทพ อ่วมเจริญ, 2557) ได้สรุปว่า หลักสูตร เป็นสิ่งที่เด็กจะต้องเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีโรงเรียนเป็นผู้วางแผนและกำกับเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษา

ทาบ (Taba, 1962, p. 11 อ้างอิงใน สุเทพ อ่วมเจริญ, 2557) ให้คำสรุปเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างสั้น ๆ ว่า หลักสูตรเป็นแผนการเกี่ยวกับการเรียนรู้

กู๊ด (Good, 1973, p. 157 อ้างอิงใน สุเทพ อ่วมเจริญ, 2557) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อสำเร็จหรือรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหนึ่ง

2. หลักสูตร หมายถึง เค้าโครงสร้างทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้สำเร็จการศึกษาและสามารถเข้าศึกษาต่อในทางอาชีพต่อไป

3. หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียน ภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถานศึกษา

การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาหลักสูตร เพราะเป็นการนำอุดมการณ์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา และประสบการณ์การเรียนรู้ที่คัดสรรอย่างดีแล้ว ไปสู่ผู้เรียน นักพัฒนาหลักสูตรทุกคนต่างก็ยอมรับความสำคัญของขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปใช้ ว่ามีความสำคัญยิ่งกว่าขั้นตอนอื่นใดทั้งหมด เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรงมีผู้ให้ความคิดเห็นไว้หลายประการ ดังนี้

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2552, หน้า 10-12) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ คือ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ได้แก่ การจัดทำหรือจัดหาเอกสารหลักสูตร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นที่ต้องใช้ประกอบการสอน

สังต์ อุทรานันท์ (2550) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ว่า เป็นขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน ได้แก่การจัดเอกสารประกอบหลักสูตร การเตรียมบุคลากร การบริหารและบริการหลักสูตร และการนิเทศการใช้หลักสูตร

โบแชมป์ (Beauchamp, 1975, p. 164 อ้างอิงใน ทิศนา แชมมณี, 2550) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ โดยกระบวนการที่สำคัญที่สุด คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้มีพัฒนาการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ คือ แผนงานหรือโครงการจัดทำหรือการเลือก เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นดำเนินไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้อำนาจไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรูที่กำหนดไว้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2551) มีดังต่อไปนี้

1. การเรียนการสอนคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมมากกว่า

2. การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะและเจตคติอย่างมีขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการมากกว่าการสอน

3. การเรียนการสอนกว้างกว่าการสอนเพราะครอบคลุมปฏิสัมพันธ์มากยิ่งขึ้นกว่าระหว่างบุคคลต่อบุคคล เช่น บุคคลกับสื่อ อุปกรณ์ สถานที่ต่าง ๆ มากกว่าครูกับนักเรียน

4. การเรียนการสอนจัดขึ้นโดยตั้งใจจะให้เกิดสถานการณ์ แต่การสอนเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสถานที่ กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง หลักสูตรจะสัมพันธ์ผลตรงตามจุดหมายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ว่าจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียนเพียงใด ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการสอนไว้ ดังนี้

ศึกษาหลักสูตร จัดทำตารางการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องสัมพันธ์กับหลักการ จุดหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ และคำอธิบายรายวิชา เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้และออกแบบการจัดการเรียนรู้

การเตรียมการจัดการเรียนการสอน

1. ศึกษาหลักสูตร จัดทำตารางการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องสัมพันธ์กับหลักการ จุดหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ และคำอธิบายรายวิชา เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้และออกแบบการจัดการเรียนรู้

2. กำหนดเทคนิควิธีสอนและกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับข้อโดยเลือกใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย

3. สสำรวจองค์ประกอบที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ จัดเตรียมสื่อและแหล่งการเรียนรู้ จัดเตรียมเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุม ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย และเน้นการประเมินตามสภาพจริง

การสอนจะมีลักษณะดังนี้ คือ มีการจัดดำเนินการของผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนทำกิจกรรมที่อาศัยกระบวนการ (Process) ของสมอง เช่น ฟังอ่าน พูดเขียน โยงความสัมพันธ์ เปรียบเทียบ เพื่อให้เกิดความรู้ดังกล่าว ผลการเรียนรู้อาจอยู่ในรูปของความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ การประเมินผล ฯลฯ การจัดดำเนินการของผู้สอนอาจอยู่ในรูปบรรยายอธิบายสาธิต หรือปฏิบัติให้ดูให้อ่านเนื้อหาสาระให้อภิปรายให้ทำแบบฝึกหัดให้ศึกษาจากสื่อ (บุญชม ศรีสะอาด, 2551)

การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดจึงเป็นการเรียนการสอนที่ยอมรับความรู้ความสามารถ ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก โดยครูเป็นผู้ร่วมวางแผนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ในฐานะผู้มีความรู้และประสบการณ์มากกว่า แต่การวางแผนการเรียนจริง ๆ นั้น ต้องเปิด

โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างสูงสุด จึงมีแนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดี

ทศนา แคมมณี (2550) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1. บรรยากาศสิ่งแวดล้อม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ครูควรพัฒนาและจัดอย่างเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธา ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีอย่างหนึ่งของการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

2. การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นได้ทุกแห่งทุกเวลาต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิต การสอนในยุคปัจจุบัน จะต้องเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่ใช่การเรียนแบบมีครูสอน ครูจะช่วยให้เพียงช่วงหนึ่งของชีวิตจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. ผลของการเรียนรู้นั้น ผู้เรียนสามารถนำไปสู่กระบวนการปฏิบัติจริงในชีวิตได้ ดังนั้น สิ่งที่จัดให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ควรเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง สร้างความรู้เอง และค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการเน้นว่าสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้อย่างแท้จริง

4. การเรียนรู้ที่ดีจะเกิดการปฏิบัติจริงด้วยการสัมผัสและสัมพันธ์โดยผู้เรียนเอง คือ ผู้เรียนควรจะได้มีโอกาสสัมผัสของจริง สถานการณ์จำลอง การได้ทดลองทำ การได้ร่วมในกระบวนการกลุ่ม จะทำให้ผู้เรียนรู้วิธีการอยู่ร่วมกันในสังคม และการแก้ปัญหาของชีวิตได้อย่างมีสติ และใช้ปัญญา กล่าว คือ การจัดการเรียนการสอนควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner centered) ของการพัฒนา ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการและให้โอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมการพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ โดยครูเป็นผู้จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้

5. ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านในชนบทที่มีอยู่อย่างมากมายหลายสาขามีค่าบ่งบอกถึงความเจริญมาเป็นเวลานาน การจัดกิจกรรมการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นจะนำเอาทรัพยากรอันมีค่าของท้องถิ่นและภูมิปัญญาของท้องถิ่นชาวบ้านมาใช้ในการเรียนการสอน เช่น ด้านอาชีพเกษตรกรรม ดนตรีวรรณกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี อันจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่นของตนเกิดความรักผูกพันกับท้องถิ่น รวมทั้งใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการประกอบอาชีพด้วย

6. การเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ใช่อยู่ที่การสอนและระยะเวลาที่ยาวนาน แต่แก่นแท้ของการเรียนอยู่ที่การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนควรเป็นกระบวนการ

ที่จัดให้ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้รูปแบบและเทคนิควิธีที่หลากหลาย

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ด้วยการจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อความสอดคล้องกับหลักการ มาตรฐานการเรียนรู้ และคำอธิบายรายวิชา เพื่อออกแบบเทคนิควิธีสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งบรรยากาศสิ่งแวดล้อม

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการสอน (Instructional media) หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับการสอนของครูไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี สื่อที่ใช้ในการสอนนี้ อาจจะเป็นวัตถุสิ่งของที่มีตัวตน หรือไม่มีตัวตนก็ได้ เช่น วัตถุสิ่งของตามธรรมชาติ ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ วัตถุสิ่งของที่คิดประดิษฐ์หรือสร้างขึ้นสำหรับการสอน คำพูดท่าทาง วัสดุ และเครื่องมือสื่อสาร กิจกรรมหรือกระบวนการ ไพฑูรย์ มะณู, 2551, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวถึง การใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังจะเรียนหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในครั้งก่อน แต่มีใช้สื่อที่เน้นเนื้อหาเจาะลึกอย่างแท้จริง เป็นสื่อที่ง่ายในการนำเสนอในระยะเวลาอันสั้น

2. ช้่นดำเนินการสอนหรือประกอบกิจกรรมการเรียน เป็นชั้นสำคัญในการเรียน เพราะเป็นชั้นที่จะให้ความรู้เนื้อหาอย่างละเอียด เพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนการใช้สื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน

3. ช้่นวิเคราะห์และฝึกปฏิบัติ สื่อในชั้นนี้ จึงเป็นสื่อที่เป็นประเด็นปัญหาให้ผู้เรียนได้ขบคิดโดยผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อเองมากที่สุด

4. ช้่นสรุปบทเรียน เป็นชั้นของการเรียนการสอน เพื่อการย้ำเนื้อหาบทเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรใช้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ ชั้นประเมินผู้เรียน เป็นการทดสอบความสามารถของผู้เรียนว่า ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนถูกต้องมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการประเมินจากคำถามจากเนื้อหาบทเรียนโดยอาจจะมีภาพประกอบด้วยก็ได้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ (สิ่งสิ้นเปลือง) อุปกรณ์ (เครื่องมือที่ไม่ผู้ฟังได้ง่าย) และวิธีการ (กิจกรรม ละครเกม การทดลอง ฯลฯ) ที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้เจตคติ (อารมณ์ความรู้สึกความสนใจทัศนคติ และค่านิยม) และทักษะไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศุภัทธา เพ็ชรงาม (ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) กล่าวว่า คำว่า “สื่อ” (Media) เป็นคำที่มาจากภาษาละตินว่า “Medium” แปลว่า “ระหว่าง” หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรง ตามวัตถุประสงค์ เมื่อมีการนำสื่อมาใช้ในการบวนการเรียนการสอนก็เรียกสื่อนี้ว่า “สื่อการเรียนการสอน” (Instruction media) หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหา หรือ สาระนั้น ๆ การเรียนการสอนในภาพลักษณ์เดิม ๆ มักจะเป็นการถ่ายทอดสาระความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะ และประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

บราวน์ และโมเบิร์ก (Brown and Moberg, 1980 อ้างอิงใน อำนวย เดชชัยศรี และคณะ, 2551) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ อุปกรณ์ทั้งหลายที่ช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี ทั้งนี้ มีความหมายรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นวัตถุหรือเครื่องมือเท่านั้น เช่น การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมุติ นาฏกรรมการสาธิต การทดลอง ตลอดจนการสัมภาษณ์และการสำรวจ

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุสิ่งของ ตามธรรมชาติ ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ วัสดุสิ่งของที่คิดประดิษฐ์หรือสร้างขึ้นสำหรับการสอน คำพูดท่าทางที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ไปถึงผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามจุดประสงค์

การวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน เพราะจะทำให้ทราบผลสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนว่ามีผลสัมฤทธิ์เพียงใด ซึ่งการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลไว้ ดังนี้ การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา เป็นการรวมกันระหว่างคำ 2 คำ คือ การวัดหรือการวัดผล (Measurement) และ คำว่า การประเมิน หรือการประเมินผล (Evaluation) เป็นคำที่มีความหมายที่แตกต่างกัน แต่มักจะใช้ควบคู่กันเสมอ คือ การวัดและประเมินผล หรือการวัดผลและ ประเมินผล เพื่อให้ครอบคลุมความหมายได้ครบถ้วน ความหมายของคำว่า การวัดผลและประเมินผล ได้มีผู้ให้ความหมายทั้งสองคำไว้ ดังนี้

เชดคัทดี โฆวาสินธุ์ (2551, หน้า 21) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการกำหนดสัญลักษณ์หรือตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแทนคุณภาพหรือปริมาณของสิ่งนั้นอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ (2551, หน้า 15) กล่าวว่า การวัด เป็นกระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าตัวเลข หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ชวลิต ชูกำแพง (2550, หน้า 1) กล่าวว่า การวัด หมายถึง การนำเครื่องมือไปกระตุ้นยูแห่ย์ หรือไปรื้อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อให้ได้มาซึ่งปริมาณของสิ่งนั้น

นอลล์ (Noll, 1965, p. 7 อ้างอิงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2550) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการกำหนดคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัดในเชิงปริมาณ โดยผลการวัดจะแสดงออกในรูปจำนวน หรือตัวเลขที่มีหน่วยคงที่

อีเบล (Ebel, 1978, p. 557 อ้างอิงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2550) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการกำหนดจำนวนให้แก่แต่ละสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มสิ่งของหรือบุคคลที่ต้องการวัด เพื่อบ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของคุณลักษณะที่จะวัดของสิ่งของหรือของบุคคลนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การวัดผล คือ กระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งที่ต้องการจะวัด โดยค่าที่ได้สามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของคุณลักษณะนั้นอย่างมีประสิทธิภาพและความหมายของคำว่า การประเมินผล (Evaluation) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สมหวัง พิริยานุวัฒน์ (2550, หน้า 176) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือการกระทำใด ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

ชวลิต ชูกำแพง (2550) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินที่เป็นระบบ ครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

อีเบล และฟริสบาย (Ebel and Frisbi, 1986, p. 13 อ้างอิงใน สมนึก ภัททิยธนี, 2550) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งบางครั้ง อาจพิจารณาจากผลที่ได้จากการวัดเท่านั้น แต่ส่วนมากจะตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยพิจารณาจากผลที่ได้จากการวัดด้านต่าง ๆ ประกอบกับหลักฐานด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง และรวมถึงการใช้วิจารณ์ญาณและความรู้สึกนึกคิดของผู้ประเมินมาประกอบในการตัดสินใจด้วย

กรอนลันด์ (Gronlund, 1976, p. 6 อ้างอิงใน สมนึก ภัททิยธนี, 2550) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการอย่างมีระบบ (Systematic Process) ที่อธิบายสิ่งที่ต้องการประเมินทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยประกอบกับการตัดสินคุณค่าให้กับสิ่งนั้น ซึ่งใช้การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การประเมินผล คือ กระบวนการในการตัดสินใจของผู้ประเมิน เพื่อจะตีค่าตีราคา หรือให้คุณค่าแก่คุณลักษณะของคน สัตว์ สิ่งของ และสิ่งที่เป็นนามธรรม โดยข้อมูลที่ได้

จากการวัดผล เป็นส่วนประกอบในการตัดสิน เปรียบเทียบกับเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างมีหลักเกณฑ์และอาศัยการตัดสินที่มีคุณธรรม

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่จะให้ใคร่มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนพฤติกรรม วัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ มีความยุติธรรม สร้างเครื่องมือให้เหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียนและใช้ประกอบการปรับปรุงระบบการบริหารภายในโรงเรียน การกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งที่ต้องการจะวัด แล้วนำมาแปลผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และพัฒนาการเรียนการสอนของครู

ในการวัดและประเมินผลด้านการศึกษานั้น จะใช้เครื่องมือขึ้นอยู่กับลักษณะจุดประสงค์ของการศึกษา และแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล การเรียนรู้ มีหลายลักษณะ หลายชนิด แต่ละชนิดเหมาะสมกับการวัดพฤติกรรมทางการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีทั้ง ข้อดีและข้อจำกัด

ภูมิชนะ เกิดพงษ์ (2559, สืบออนไลน์) ได้กล่าวว่า เครื่องมือและวิธีที่ใช้ในการวัดผล และประเมินผลการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. การทดสอบ (Testing) หมายถึง กระบวนการในการนำชุดของสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการวัดออกมาให้ครูสังเกตได้และวัดได้ โดยทั่วไปครูใช้การทดสอบ เพื่อวัดพฤติกรรมพุทธิพิสัยของนักเรียน อันประกอบไปด้วย ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยมีแบบทดสอบ (Test) เป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมดังกล่าวออกมา

2. การสังเกต (Observation) หมายถึง การเฝ้าดูพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยอาศัยประสาทสัมผัสแล้วจดบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ไว้เป็นหลักฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการลงสรุปสิ่งที่ทำการสังเกตได้ เครื่องมือที่ใช้จดบันทึกผลการสังเกต เช่น แบบสำรวจรายการ มาตรฐานค่า หรือแบบบันทึก ครูใช้การสังเกตในการวัดพฤติกรรมจิตพิสัย และทักษะพิสัย ของนักเรียน

3. แบบสำรวจรายการ (Checklist) เป็นเครื่องมือวัดที่มีลักษณะเป็นชุดรายการที่ต้องการตรวจสอบ ซึ่งต้องการคำตอบเพียง 2 กรณี คือ ตอบรับกับตอบปฏิเสธ เช่น นักเรียนปฏิบัติได้หรือปฏิบัติไม่ได้ นักเรียนมีพฤติกรรมหรือไม่มีพฤติกรรม นิยมใช้ประกอบการสังเกตว่านักเรียนมีพฤติกรรมจิตพิสัย หรือทักษะพิสัย ที่ครูต้องการตรวจสอบหรือไม่

4. มาตรฐานค่า (Rating scale) เป็นเครื่องมือวัดมีลักษณะเป็นชุดรายการที่ต้องการตรวจสอบ เหมือนกับแบบสำรวจรายการต่างกันตรงที่สามารถบอกระดับคุณภาพ

หรือระดับปริมาณว่า มีมากน้อยเพียงใด เช่น นักเรียนปฏิบัติได้ดีปฏิบัติได้พอใช้ หรือปฏิบัติไม่ได้ นิยมใช้ประกอบการสังเกตพฤติกรรม จิตพิสัย หรือ ทักษะพิสัย ที่ต้องการทราบระดับคุณภาพ

5. การจดบันทึก (Records) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจดบันทึกพฤติกรรมหรือ เหตุการณ์จากที่สังเกตได้ โดยการเขียนข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้ลงในสมุดบันทึก อย่างเป็นระบบตามความเป็นจริง นิยมใช้เป็นเครื่องมือประกอบการสังเกตพฤติกรรมจิตพิสัย

6. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุยกันอย่างมีจุดมุ่งหมายระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย คือ ผู้สัมภาษณ์กับผู้ถูกสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ครูใช้การสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดเห็น เจตคติ และ ความรู้สึก ของนักเรียน หรืออาจ สัมภาษณ์ผู้ปกครองเพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน

7. แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นชุดของคำถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ โดยผู้ตอบจะต้องเขียนตอบลงในแบบสอบถามด้วยตัวเอง ครูใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลลักษณะเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ เช่น ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น เจตคติ และ ความรู้สึก ของนักเรียน แต่จะใช้ได้ดีในกรณีที่นักเรียนอ่านออกเขียนได้

8. สังคมมิติ (Sociometry) เป็นวิธีการวัดเพื่อศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม ของบุคคล ว่านักเรียนเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่มเพียงใด โดยให้นักเรียนตอบคำถาม ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม เช่น ใครเป็นเพื่อนรักของนักเรียน นักเรียนชอบเล่น กับใครแล้วครูนำคำตอบของนักเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อดูว่ามีนักเรียนคนใดบ้างที่เพื่อนไม่เลือก ซึ่งมีแนวโน้มเกี่ยวกับปัญหาด้านการปรับตัว

ประโยชน์ของการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา มีประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอน (ภูมิชนะ เกิดพงษ์, 2559, สื่อออนไลน์) ซึ่งพอจะสรุป ได้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อครูผู้สอน จะทำให้ครูผู้สอนได้ทราบเกี่ยวกับพฤติกรรมเบื้องต้น ของนักเรียน ครูก็จะรู้ว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานเพียงใด ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนในบทต่อไป หรือไม่ ถ้าหากว่านักเรียนคนใดยังไม่พร้อมครูก็จะหาทางสอนซ่อมเสริม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครู ปรับปรุงเทคนิคการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย

2. ประโยชน์ต่อนักเรียน การวัดผลจะช่วยทำให้นักเรียนได้รู้ว่าตัวเองเก่งหรืออ่อน วิชาใดเรื่องใดความสามารถของตนอยู่ในระดับใดเพื่อที่จะได้ปรับปรุงตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

3. ประโยชน์ต่อการแนะแนว การวัดผลจะช่วยให้ได้แนวทางในการแนะแนวเพื่อเลือก วิชาเรียนการศึกษาต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนให้สอดคล้องเหมาะสมกับความรู้

ความสามารถและบุคลิกภาพของเขา ตลอดจนช่วยให้สามารถแก้ปัญหาทางจิตวิทยา อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพต่าง ๆ ของนักเรียน

4. ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้หรือบริหารงานวิชาการ การวัดผลจะช่วยให้การวางแผนการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารโรงเรียน ช่วยให้ทราบว่าปีต่อไปจะวางแผนงานโรงเรียนอย่างไร เช่น การจัดครูเข้าสอนประจำชั้นอย่างไร จะทำการส่งเสริมเด็กที่เรียนดีอย่างไร ซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อนอย่างไร ตลอดจนการปรับปรุงรายวิชาของโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว ยังมีประโยชน์ต่อการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

5. ประโยชน์ต่อการวิจัย การวัดผลจะช่วยให้การวินิจฉัยข้อบกพร่องในการบริหารงานของโรงเรียน การสอนของครูและข้อบกพร่องของนักเรียน นอกจากนี้ยังนำไปสู่การวิจัย การทดลองต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษามาก

6. ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง การวัดผลจะช่วยให้ผู้ปกครองได้ทราบว่าเด็กในปกครองของตนนั้น มีความเจริญงอกงามเพียงใด เพื่อเตรียมการสนับสนุนในการเรียนต่อ ตลอดจนการเลือกอาชีพของเด็ก

การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

สำหรับการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครนั้น สำนักงานการศึกษามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสามัญศึกษาของกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำและพัฒนาแผนการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จัดการศึกษาในระบบอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เป็นศูนย์กลางเครือข่ายสารสนเทศด้านการศึกษา ส่งเสริมให้โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แบ่งส่วนราชการภายในเป็น 7 ส่วนราชการ ประกอบด้วย สำนักงานเลขานุการ กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษากองเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน และกองพัฒนาข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร มีอัตรากำลัง 348 ตำแหน่ง มีบุคลากรครองตำแหน่งในปัจจุบัน จำนวน 327 ตำแหน่ง จำแนกเป็นข้าราชการสามัญ 271 ตำแหน่ง ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร (ศึกษานิเทศก์) 56 ตำแหน่ง (ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2558)

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสามัญศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนของกรุงเทพมหานคร โดยมีโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

จำนวน 438 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 สำนักงานเขต มีนักเรียน 295,102 คน แบ่งเป็น ระดับอนุบาลศึกษา จำนวน 50,051 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 208,547 คน มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 33,550 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2,954 คน นักเรียนเรียนรวม (เด็กพิเศษ) จำนวน 3,189 คน ครูจำนวน 14,647 คน โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 432 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 108 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 9 โรงเรียน เปิดสอนเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 โรงเรียน และโรงเรียนที่เปิดการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) จำนวน 115 โรงเรียน (ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2558)

จำแนกตามการรับรอง พบว่า ผลการประเมินของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนทั้งหมด 436 แห่ง โดยได้รับการรับรอง 424 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.25 และไม่ได้รับการรับรอง 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.75 สำนักงานการศึกษาจึงได้มีการหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษา โดยการกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อรักษาคุณภาพของนักเรียนและโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครรวมถึงการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นในทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มสาระที่มีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และส่งเสริมรายวิชาที่นักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความถนัดให้สามารถตรงตามความสามารถในวิชานั้นต่อไป สำหรับสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่ได้รับการรับรองหรือได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษาแล้ว ให้มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับที่ดีไม่น้อยกว่าการประเมินในรอบที่ผ่านมาสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนอกจากการสนับสนุนให้จัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ มีผลการประเมินที่สูงขึ้น เมื่อเทียบกับนานาชาติแล้ว ยังต้องสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกได้อย่างมั่นใจ พร้อมเข้าสู่สังคมอาเซียนได้อย่างภาคภูมิใจ และสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายช่วยสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความหลากหลายต่อเนื่อง ร่วมสร้างประสบการณ์ตรงเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้เรียนรู้และปฏิบัติจริง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths)

1. เป็นศูนย์กลางของการศึกษาที่มีความสะดวกสบายเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
2. มีแหล่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย

3. บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถเฉพาะทางหลากหลายด้าน
4. มีงบประมาณสนับสนุนด้านการศึกษาเพียงพอต่อการบริหารจัดการในภาพรวม
5. มีสื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย เพียงพอ และมีคุณภาพ
6. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (พ.ศ. 2554–พ.ศ. 2558) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำนวนทั้งหมด 436 แห่ง ได้รับการรับรอง 424 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.25 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 90.14 รองลงมาอยู่ในระดับดีมาก 31 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.11

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. การประสานระหว่างสำนักการศึกษา สำนักงานเขต โรงเรียน ไม่เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา
2. โครงสร้างในการบริหารงานไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
3. บุคลากรมีการโยกย้ายทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง
4. งานประจำได้รับผลกระทบจากงานนโยบาย/อื่น ๆ ทำให้การดำเนินงานล่าช้า
5. ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้น ป.6 จำนวน 8 รายวิชา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ จำนวน 3 รายวิชา ซึ่งเป็นรายวิชาหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ส่วนระดับชั้น ม.3 มีคะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน 6 รายวิชา และระดับชั้น ม.6 คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ระดับประเทศทุกรายวิชา

สภาพโดยทั่วไปของเขตยานนาวา

เขตยานนาวา ตั้งอยู่บริเวณทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา หรือฝั่งพระนคร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่การปกครองต่าง ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตสาทรและเขตคลองเตย มีถนนจันทน์ คลองช่องนนทรี ถนนจันทน์เก่า ถนนนางลิ้นจี่ ถนนเย็น อากาศ ซอยเชื้อเพลิง 4 (ศรีรัฐ) และแนวทางรถไฟสายช่องนนทรีเป็นเส้นแบ่งเขต ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอพระประแดง (จังหวัดสมุทรปราการ) มีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอพระประแดงและเขตราชบุรีบูรณะ มีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตบางคอแหลมและเขตสาทร มีถนนรัชดาภิเษกและถนนสาธุประดิษฐ์เป็นเส้นแบ่งเขต ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดเขตยานนาวา จำนวน 6 โรงเรียน ฝ่ายการศึกษา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบาย ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประสาน ตรวจสอบ กลั่นกรองงานด้านการบริหารงานบุคคลและสวัสดิการของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ เพื่อนำเสนอ

ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นวิเคราะห์ข้อมูลประชากรวัยเรียน เพื่อการวางแผนการรับนักเรียน แต่ละระดับ ตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายชื่อเด็กอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับส่งให้สถานศึกษาที่รับผิดชอบในพื้นที่เขตเพื่อเตรียมการรับนักเรียน ประสานงาน ติดตาม สรุปผล การรับเด็กเข้าเรียนของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ กลับกรอง ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อนำเสนอผู้อำนวยการเขต ให้บริการข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับงานการศึกษาของสำนักงานเขต วางแผนและดำเนินงาน ในการระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุน ประสานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ แหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการ ศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพในสถานศึกษา การส่งเสริมการพิทักษ์ สิทธิเด็กและเยาวชน การคุ้มครองสิทธิของนักเรียน สำรวจและจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ และประสานการใช้ ประโยชน์แห่งการเรียนรู้อย่างเป็นระบบส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน การสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมและ พัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่และประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสานการสำรวจข้อมูล ส่งเสริมการจัดการศึกษา สำหรับเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กความสามารถพิเศษกับสถานศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการด้านภารกิจของศูนย์วิชาการ ดำเนินการด้านการเงิน การงบประมาณ และการจัดหาพัสดุครุภัณฑ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย (สำนักงาน เขตยานนาวา, 2559)

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 6 โรงเรียน มีฝ่ายการศึกษาสำนักงานเขตยานนาวา ให้การดูแลการจัดการศึกษาและประสานงานทั้ง 6 โรงเรียน ให้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งโรงเรียนขึ้นกับเขต ดังนี้ (สำนักงานเขตยานนาวา, 2559)

1. โรงเรียนวัดดอกไม้ สถานที่ตั้งเลขที่ 583 ถนนพระราม 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับปฐมวัยจนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 816 คน จำนวน นักเรียนเฉลี่ย 25 คน/ห้อง จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

โรงเรียนวัดดอกไม้ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนที่ดินของวัดดอกไม้ มีทางเข้า โรงเรียนได้ 2 ทาง คือ ทางถนนพระราม 3 และ ถนนสาธุประดิษฐ์ มีตลาดนัดทุกวันพุธ ในบริเวณวัดใกล้กับโรงเรียน ฟังตรงข้ามโรงเรียนมีสถานอาบ อบ นวด ทำให้สภาพรอบบริเวณ โรงเรียนและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนไม่เหมาะสมนัก ด้านหลังโรงเรียนเป็นชุมชนหลายชุมชน

ได้แก่ ชุมชนซอยพัฒนาการ ชุมชนคลองเสาหิน ชุมชนวัดดอกไม้ มีลักษณะเป็นชุมชนแออัด ที่พักอาศัยเป็นตึกแถว บ้านไม้ ปहुกชิดติดกันมีประชากรอาศัยอยู่โดยรอบประมาณ 1,900 ครอบครัว นักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยในชุมชนรอบ ๆ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย หาบเร่แผงลอย มอเตอร์ไซด์รับจ้าง รายได้ไม่แน่นอน ฐานะค่อนข้างยากจน ส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ

2. โรงเรียนวัดช่องลม สถานที่ตั้ง เลขที่ 29 ถนนพระราม 3 แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับปฐมวัย จนถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 29 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 740 คน จำนวน นักเรียนเฉลี่ย 23 คน/ห้อง จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 33 คนคิดเป็น ร้อยละ 91.00

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นเกาะเนื่องจากมีถนนล้อมรอบ และมีสภาพการจราจรที่แออัด ประกอบด้วยถนนพระราม 3 ถนนนางลิ้นจี่ถนนทางด่วนเฉลิมมหานคร และถนนข้ามแยกถนนนางลิ้นจี่ เป็นโรงเรียนตั้งอยู่รอบนอกอยู่ห่างจากสำนักงานเขตยานนาวา ประมาณ 2 กิโลเมตร สภาพชุมชนโดยรอบเป็นชุมชนแออัด โดยเฉพาะด้านหน้าโรงเรียน เป็นที่ตั้งของชุมชนแออัดหลายชุมชนอยู่ในพื้นที่ติดต่อกับแนวฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น ชุมชน วัดช่องลม ชุมชนเชื้อเพลิง ชุมชนคลองขวาง ชุมชนโรงสี เป็นต้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อาชีพหลัก คือ รับจ้างทั่วไป เนื่องจากประชากรในชุมชน ส่วนมากอพยพจากภาคต่าง ๆ

3. โรงเรียนวัดช่องนนทรี เลขที่ 461 ซอยนราธิวาสราชนครินทร์ 30 แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับปฐมวัยจนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน ห้องเรียนทั้งหมด 29 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 735 คน จำนวนนักเรียนเฉลี่ย 25 คน/ห้อง จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 24 คนคิดเป็นร้อยละ 68.57

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะหนาแน่นและแออัด มีผู้คนอยู่กัน มากมายหลายประเภท ประชากร ประมาณ 5,000 คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีพหลัก คือ รับจ้างทั่วไปส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 150,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 5 คน

4. โรงเรียนวัดปริวาส เลขที่ 762/1 ถนนพระราม 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับปฐมวัยจนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียน 264 คน จำนวนนักเรียนเฉลี่ย 25 คน/ห้อง จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 6 คนคิดเป็นร้อยละ 50.00

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนแออัด บริเวณใกล้เคียง โดยรอบโรงเรียนผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพหลัก คือ

รับจ้างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้ โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 100,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 5 คน

5. โรงเรียนวัดคลองภูมิ เลขที่ 1258 ถนนพระราม 3 แขวง ช่งนันทรี เขต ยานนาวา กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับปฐมวัยจนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียน 223 คน มีจำนวนห้องเรียน 6 ห้อง จำนวนนักเรียนเฉลี่ย 22 คน/ห้อง จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 8 คน คิดเป็นร้อยละ 72.72

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะชุมชนแออัด บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ วัดคลองภูมิ อาชีพหลักของชุมชน คือ รับจ้างและค้าขายส่วนใหญ่ นับถือศาสนา พุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีสงกรานต์ชาวคลองภูมิ อัฒมิบูชา ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพหลัก คือ รับจ้างและค้าขายส่วนใหญ่ นับถือศาสนา พุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้ โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 80,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4 คน

6. โรงเรียนวัดคลองใหม่ เลขที่ 18 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับปฐมวัยจนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียน 215 คน มีจำนวนห้องเรียน 6 ห้อง จำนวนนักเรียนเฉลี่ย 21 คน/ห้อง จำนวนครูที่สอนตรงวิชาเอก 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะย่านโรงงานอุตสาหกรรม มีประชากร ประมาณ 800 คนบริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ วัดคลองใหม่ บริษัท สหมิตร เครื่องกล ธนาคารกรุงศรีอยุธยา อาชีพหลักของชุมชน คือ รับจ้างและพนักงานบริษัท ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพหลัก คือ รับจ้าง ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 72,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4 คน

สภาพชุมชนโดยรอบบริเวณโรงเรียนในสำนักงานเขตยานนาวา มีลักษณะเป็นชุมชนแออัด ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลัก คือ ค้าขายและรับจ้าง ซึ่งบทบาทหน้าที่ของครู ในอดีตกับปัจจุบันมีความแตกต่างกันมาก ในสมัยก่อน ผู้ที่เป็นครูจะเป็นผู้มีฐานะดี ได้รับคัดเลือกจากนักเรียนทุนที่เก่งที่สุดของจังหวัด เข้ามาศึกษาอาชีพครู ครูจึงมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและเป็นกระบวนการที่ผสมกันระหว่างศาสตร์กับศิลป์ จะเห็นได้ว่า ครูบรรจุใหม่บางคนที่ไม่เคยเป็นครูมาก่อน และเริ่มสอนหนังสือเป็นครั้งแรก จะขาดประสบการณ์แต่ความรู้ตามหลักทฤษฎี แต่ครูกลุ่มนี้ก็สามารถใช้วิธีการสอนตามหลักทฤษฎีที่ทำให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ เพราะฉะนั้น การเป็นครู

มิใช่มีแต่ความรู้ในหลักทฤษฎีเท่านั้น ยังต้องอาศัยแรงจูงใจ ประสบการณ์ในหลายด้าน ประกอบกัน เช่น เทคนิคการสอน ความศรัทธาในอาชีพครู ความรักเด็ก รักการสอน เป็นต้น

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู

ความหมายของบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของครู

บทบาท คือ ภาระที่ต้องรับผิดชอบตามสถานภาพของแต่ละบุคคล หมายความว่า บุคคลใดมีสถานภาพ หรือตำแหน่งอย่างไร ก็ต้องรับผิดชอบตามสถานภาพหรือตำแหน่งของตนที่ได้มา ไม่ว่าจะได้อะไรโดยกำเนิด โดยการกระทำ หรือโดยการแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวัง (ยนต์ ชุมจิต, 2550, หน้า 49-55)

หน้าที่ คือ กิจที่ต้องกระทำ หรือสิ่งที่บุคคลจำเป็นต้องกระทำ ทั้งนี้อาจเป็นความจำเป็นตามหลักศีลธรรม กฎหมาย หรือด้วยความสำนึกที่ถูกต้องเหมาะสม (ยนต์ ชุมจิต, 2550, หน้า 49-55)

บทบาทหน้าที่ครู เป็นภาระงานที่ครูจำเป็นต้องกระทำให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ซึ่งอาจเป็นความจำเป็นต่อหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม กฎหมาย หรือด้วยสำนึกในความถูกต้องเหมาะสมก็ได้

บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของครูตามรูปคำ “TEACH” มีความหมาย ดังนี้ (ยนต์ ชุมจิต, 2550)

T (Teaching) การสอน หมายถึง การอบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ ในวิชาการทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งถือว่า เป็นงานหลักของครูทุกคนทุกระดับชั้นที่สอน ตามระเบียบคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 ข้อ 3 กำหนดไว้ว่า ครูต้องตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้ และในข้อ 6 กำหนดไว้ว่า ครูต้องถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดป้องและปิดบังอำพราง ไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนเองไปใช้ในทางที่ทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

E (Ethics) จริยธรรม หมายถึง หน้าที่ในการอบรมจรรยาบรรณให้นักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักอีกประการหนึ่ง นอกจากการสั่งสอนในด้านวิชาความรู้โดยทั่วไป นอกจากนี้ครูทุกคนจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีจรรยาบรรณอันเหมาะสมอีกด้วย เพราะพฤติกรรมอันเหมาะสมที่ครูได้แสดงออกจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปลูกฝังศรัทธาให้ศิษย์ได้ปฏิบัติตาม

A (Academic) วิชาการ หมายถึง ครูต้องมีความรับผิดชอบในวิชาการอยู่เสมอ กล่าวคือ ครูต้องเป็นนักวิชาการอยู่ตลอดเวลา เพราะอาชีพของครูต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือ

ในการประกอบอาชีพ ดังนั้นครูทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ หากไม่กระทำเช่นนั้น จะทำให้ความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นล้าสมัย ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการใหม่ ๆ ซึ่งมีอยู่มากมายในปัจจุบัน

C (Cultural heritage) การสืบทอดวัฒนธรรม หมายถึง ครูต้องมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งให้ตกทอดไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง หรือ รุ่นต่อ ๆ ไป ซึ่งมีวิธีการที่ครูจะกระทำได้ 2 แนวใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

1. ตัวครูเองเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามอย่างถูกต้องเป็นประจำ กล่าวคือ ครูทุกคนจะต้องศึกษาให้เข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติอย่างถ่องแท้เสียก่อน ต่อจากนั้น จึงปฏิบัติตามให้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ศิษย์และประชาชนทั่วไปยึดถือเป็นแบบอย่าง

2. การอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เข้าใจในวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทยอย่างถูกต้อง และกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

H (Human relationship) มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง การมีมนุษย์สัมพันธ์อันดีของครูต่อบุคคลทั่ว ๆ ไป เพราะการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี จะช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังช่วยทำให้สถาบันศึกษาที่ครูปฏิบัติ งานอยู่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอีกด้วย ดังนั้น ครูทุกคนจึงควรถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบอีกประการหนึ่งที่จะต้องคอยผูกมิตรไมตรีอันดีระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่ครูมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย มนุษย์สัมพันธ์ระหว่างครูกับบุคคลต่าง ๆ อาจจำแนกได้ ดังนี้

ครูกับนักเรียน

1. สอนศิษย์ให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้ในวิชาการต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่ครูจะกระทำได้

2. สอนให้นักเรียนหรือศิษย์ของตนมีความสุขเพลิดเพลินกับการเล่าเรียนไม่เบื่อหน่ายอยากจะเรียนอยู่เสมอ

3. อบรมดูแลความประพฤติของศิษย์ให้อยู่ในระเบียบวินัยหรือกรอบของคุณธรรม

4. ดูแลความทุกข์สุขอยู่เสมอ

5. เป็นที่ปรึกษาหารือ ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ศิษย์

ครูกับผู้ปกครอง และชุมชน

1. แจ้งผลการเรียน หรือความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบเป็นระยะ ๆ

2. ติดต่อกับผู้ปกครอง เพื่อช่วยแก้ปัญหาของศิษย์ ในกรณีที่ศิษย์มีปัญหาทางการเรียน สุขภาพ และอื่น ๆ

3. หาเวลาเยี่ยมเยียนผู้ปกครองเมื่อมีโอกาสอันเหมาะสม เช่น เมื่อได้ข่าวการเจ็บป่วย หรือสมาชิกในครอบครัวถึงแก่กรรม เป็นต้น

4. เชิญผู้ปกครองร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น การแข่งขันกีฬา ประจำปี งานแจกประกาศนียบัตร หรืองานชุมนุมศิษย์เก่า เป็นต้น

5. เมื่อได้รับเชิญไปร่วมงานของผู้ปกครองนักเรียน ต้องพยายามหาเวลาว่างไปให้ได้

6. ครูควรแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครอง โดยให้ผู้ปกครองได้ทราบ เป็นระยะ ๆ ซึ่งอาจจะส่งข่าวสารทางโรงเรียน หรือการติดประกาศตามที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านก็ได้

สรุปบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู คือ สิ่งที่ต้องทำ สิ่งที่ต้องทำ ความรับผิดชอบ การอบรมสั่งสอน การมีมนุษยสัมพันธ์อันดีของครูต่อบุคคลทั่ว ๆ ไป เพื่อให้ครูและนักเรียน เจริญก้าวหน้า พัฒนาตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

มาลี อาษาเสณีย์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการรับ การนิเทศงานวิชาการในด้านหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริม การเรียน ด้านส่งเสริมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน และด้านการประชุมอบรม ทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวัสดุหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ธีรศักดิ์ ส่งทอง (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจและประเมินความต้องการ นิเทศการศึกษาของประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ครูต้องการการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยครูต้องการการนิเทศการศึกษา ด้านเทคนิคและวิธีการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับสูง และด้านการใช้คู่มือครู แผนการสอน ด้านการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ด้านการจัดทำตารางสอน กำหนดการสอนและการใช้ กำหนดการสอนและด้านการประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับมาก

ดิเรก คชชะ (2555) วิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีความต้องการการนิเทศการสอนด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ศุภกร สืบเสาะ (2555) ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดระยอง จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการสอนด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

จวงจันทร์ โชคชัยชำนาญกิจ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 พบว่า ครูในภาพรวมมีความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ถนอมคิด วงศ์พิมสอน (2551) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในสหวิทยาเขตบ้านบึง 2 สำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า การสนับสนุนให้ครูได้ทดลองใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลและเปรียบเทียบโอนผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

สายใจ ประยูรสุข (2551) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนยานนาวาศรีวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้ง 5 ด้านในภาพรวมมีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดประเมินผลและอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัด

การเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ

ธานีินทร์ ชลจิตต์ (2552) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อยดังนี้ การวัดผลและประเมินผล กิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สื่อการเรียนการสอน และเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านสื่อการเรียนการสอน มีความต้องการแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์น้อยมีความต้องการการนิเทศการสอนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์มาก ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการการนิเทศการสอนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

งานวิจัยต่างประเทศ

มาโลเน (Malone, 1994, อ้างอิงใน สุณีย์รัตน์ วีระสุนทร, 2553) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐมิสซิสซิปปี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนน้อย ประชุมครูผู้สอนเพื่อเป็นสื่อในการนิเทศน้อย ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การอบรมครูประจำการและการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการนิเทศภายในสถานศึกษา

ฟรานเซท (Franseth, 1961, อ้างอิงใน นางเยาว์ อุทุมพร, 2540) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการนิเทศว่า การนิเทศจะให้ผลสูงสุดในการปรับปรุงการเรียนการสอนก็ต่อเมื่อการนิเทศนั้น ได้ให้ความสำคัญแก่วิธีการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล และตั้งอยู่บนจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ซึ่งได้พิจารณาตกลงร่วมกันโดยคณะครูและศึกษานิเทศก์ การนิเทศการศึกษาจะมีความหมายสำหรับครูก็ต่อเมื่อ การนิเทศนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการนิเทศโดยตรง นั่นคือ จะต้องให้ครูได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาว่า จะให้ศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือในเรื่องใดจึงจะเป็นที่ต้องการของเขา

วอลแลค, วิลโคซัน และแซทเชอร์ (Wallace, Wilcoxon and Satcher, 2010 อ้างอิงใน พัชรินทร์ ช่วยศิริ, 2554) ได้ศึกษาถึงผลดีและผลเสียจากประสบการณ์ของการนิเทศ และผู้ที่มีส่วนร่วมในการนิเทศ จากการวิจัยพบว่า การนิเทศก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ก็มีบ้างที่ผลออกมาอยู่ในด้านที่ล้มเหลว มีการวิเคราะห์จาก

รายงานที่ได้จากประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมการนิเทศต่างก็เห็นว่าวิธีนี้เป็นวิธีที่ยอดเยี่ยมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นการได้มาซึ่งข้อสรุปที่ลงตัวร่วมกัน คุณภาพของงานวิจัยนี้เป็นที่รวบรวมไปด้วย ข้อเสนอแนะ หน้าที่ และภาระงานต่าง ๆ ที่สำคัญต่องานด้านการสอน จะส่งผลไปสู่กุญแจแห่งความสำเร็จ อีกด้านหนึ่งสำหรับผลวิเคราะห์จากประสบการณ์ด้านลบของผู้ที่เข้าร่วมการนิเทศ พบปัญหาใหญ่ ๆ อยู่สองประการได้แก่ อย่างแรก ได้รับคำแนะนำในการแก้ไขจุดบกพร่องน้อยเกินไป อย่างที่สอง คือ ความแตกต่างกันของการปฏิบัติงาน

สรุปแนวความคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้นำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ได้ศึกษาจากเอกสาร วารสาร หนังสือ ซึ่งเป็นข้อมูลที่น่าสนับสนุนยิ่งต่อการวิจัย โดยสอดคล้องกับเรื่องที่ทำ ซึ่งได้มุ่งประสงค์ศึกษาเกี่ยวกับ แนวคิดทฤษฎีความต้องการ ความหมายความต้องการ แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ หลักของการนิเทศ ความจำเป็นของการนิเทศ จุดมุ่งหมายของการนิเทศ กระบวนการในการนิเทศ และรูปแบบในการนิเทศ นำมาใช้ในการนิเทศงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล ตามการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร และบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู ทั้งหมดนี้เพื่อให้ครูและนักเรียนเจริญก้าวหน้า พัฒนาตนเองให้เป็นคนดีเป็นอนาคตของชาติตลอดไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เป็นการศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 โรงเรียน รวม 150 คน (สำนักงานเขตยานนาวา, 2559) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนจัดเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 50 คน กลุ่มที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 คน กลุ่มที่ 3 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี จำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608 อ้างอิงใน สุทนต์ ศรีไสย์, 2551, หน้า 132-133) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 128 คน ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 จำนวน 40 คน กลุ่มที่ 2 จำนวน 36 คน กลุ่มที่ 3 จำนวน 52 คน

การสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ โดยใช้วิธีการดังนี้ คือ นำรายชื่อครูแต่ละกลุ่มทุกโรงเรียนมาเรียงลำดับหาช่วงห่าง อัตราส่วน (I) ระหว่างประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ดังนี้ คือ

$$l = \frac{N}{n}$$

l = ช่วงห่าง

N = ประชากร

N = กลุ่มตัวอย่าง

$$l = \frac{150}{128} = 1.17$$

ช่วงห่างของการเลือกจำนวนตัวอย่าง เว้น 1 หน่วย จากหารสุ่มหมายเลขตั้งต้นหา (Random start) สุ่มครูได้หมายเลข 1 นับช่วงลำดับหมายเลขต่อไปเป็น 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11...ซึ่งมีประชากร ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มที่ 1 วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	50	40
กลุ่มที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์	40	36
กลุ่มที่ 3 วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	60	52
รวม	150	128

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศงานวิชาการ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ต มี 5 ระดับ คือ (Likert, n.d. อ้างอิงใน สุทธิชัย ศรีไสย์, 2551)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ด้าน ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนและ ประสบการณ์ในการสอน

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ของครูทั้ง 4 ด้าน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อ การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 120-121)

- 5 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ของครูทั้ง 4 ด้าน หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล

3. นำแบบสอบถามที่สร้างให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ แบบสอบถาม IOC ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าประเมินตรงตามประเด็นการถามข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินตรงตามประเด็นการถามข้อนั้นหรือไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินไม่ตรงตามประเด็นการถามข้อนั้น

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยทุกข้อ คำถามได้ค่าดัชนีสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try-out) กับข้าราชการครูที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตยานนาวา จำนวน 30 คน เพื่อหา ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984, p. 161 อ้างอิงใน สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553) ได้ค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.97

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาดำเนินการขอหนังสือราชการจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกับข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน

2. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 128 ฉบับ และกำหนดวันรับแบบสอบถามด้วยตนเองใน 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้รับคืนมา 128 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

3. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และประสบการณ์ในการสอนวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ

2. ข้อมูลความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและในแต่ละด้าน วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผลโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนและประสบการณ์ในการสอน โดยวิเคราะห์หาค่าแปรปรวนแบบทางเดียว

(One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. อัจฉิงวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม
 - 3.1 การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยเทคนิค IOC ข้อคำถามแต่ละข้อ
 - 3.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

แอลฟาตามวิธีของครอนบาค

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เรื่อง ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ของครู 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์หาค่าแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ของครู 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล

สัญลักษณ์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าวิกฤตของการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)

Df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

Sig. แทน ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธ

สมมติฐาน

* แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการสอน		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	18	14.10
2) ระหว่าง 5-10 ปี	33	25.80
3) มากกว่า 10 ปี	77	60.10
รวม	128	100.00
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน		
กลุ่มที่ 1 วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	40	31.30
กลุ่มที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์	36	28.10
กลุ่มที่ 3 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	52	40.60
รวม	128	100.00

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 รองลงมา มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 และมีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 และพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนกลุ่มที่ 3 คือ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 รองลงมา คือ กลุ่มที่ 1 วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 31.30 และลำดับสุดท้าย คือ กลุ่มที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10

ตอนที่ 2 ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวม

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	4.00	0.83	มาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.00	0.89	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.03	0.80	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.99	0.81	มาก
รวม	4.01	0.93	มาก

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 3 พบว่า ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับหนึ่งได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.88) รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.94) และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.88)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การใช้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับหลักสูตรและผู้เรียน	4.13	0.92	มาก
2. การจัดทำเอกสารหลักสูตรคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	4.07	0.92	มาก
3. การให้ความรู้ในการวางแผนการจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3.91	0.99	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน	3.98	0.92	มาก
5. แนวทางจัดทำโครงสร้างหลักสูตร	3.84	0.97	มาก
6. การจัดกิจกรรมในโครงสร้างหลักสูตร	3.98	0.96	มาก
7. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	4.06	0.92	มาก
8. การสร้างความรู้ความเข้าใจในการทำแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร	3.94	0.92	มาก
9. การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น แผนการสอน	4.09	0.95	มาก
รวม	4.00	0.83	มาก

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 4 พบว่า ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.83) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อันดับที่หนึ่ง ได้แก่ การใช้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับหลักสูตรและผู้เรียน ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.92) รองลงมา ได้แก่ การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น แผนการสอน ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.95) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ แนวทางจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.97)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การจัดทำตารางการวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอน	4.02	1.06	มาก
2. การจัดทำคำอธิบายรายวิชาเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.98	1.04	มาก
3. การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอน	3.97	1.03	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.97	1.11	มาก
5. การให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำแผนการเรียนการสอนให้เหมาะกับพัฒนาการของผู้เรียน	4.05	1.00	มาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.09	0.91	มาก
7. การสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิค การสอนให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน	4.05	0.92	มาก
8. การจัดทำวารสารการเรียนการสอนเพื่อให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน	3.79	0.97	มาก
9. แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนใหม่ ๆ	4.13	0.90	มาก
รวม	4.00	0.89	มาก

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 5 พบว่า ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.89) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อันดับที่หนึ่ง ได้แก่ แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.90) รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.91) และลำดับสุดท้าย ได้แก่ การจัดทำวารสารการเรียนการสอน เพื่อให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.97)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาตนเองเรื่องการผลิตสื่อการสอน	4.10	0.89	มาก
2. การให้ความรู้ในการใช้นวัตกรรมในเทคโนโลยีด้านการศึกษา	3.97	0.90	มาก
3. การจัดทำสิ่งประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นเอง สำหรับการเรียนการสอน	4.03	0.83	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. การพัฒนา การพูดและท่าทาง สำหรับการจัดการเรียนการสอน	3.95	0.89	มาก
5. การให้ความรู้ในการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้	4.02	0.90	มาก
6. การส่งเสริมใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เป็นแบบบูรณาการ	4.10	0.82	มาก
7. การให้ความรู้ในการใช้สื่อและวัสดุสิ่งของตามธรรมชาติหาได้ง่ายในท้องถิ่น	3.97	0.92	มาก
8. การส่งเสริมให้ครูสามารถใช้สื่อได้ทุกช่องทาง	4.12	0.85	มาก
รวม	4.03	0.80	มาก

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 6 พบว่า ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.80) เมื่อพิจารณารายข้อ อันดับที่หนึ่ง ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูสามารถใช้สื่อได้ทุกช่องทาง ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.85) รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาตนเองเรื่องการผลิตสื่อการเรียน ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.89) และลำดับสุดท้าย ได้แก่ การพัฒนาการพูดและท่าทางสำหรับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.85)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผล

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร	3.87	0.85	มาก
2. การส่งเสริมช่วยเหลือครูในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล	3.98	0.87	มาก
3. การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม	3.98	0.89	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. การให้ความรู้ในการจัดระบบวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน	4.05	0.89	มาก
5. การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน	4.05	0.91	มาก
6. การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู	4.05	0.90	มาก
7. การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนของนักเรียน	3.95	0.83	มาก
8. การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียน	4.01	0.90	มาก
รวม	3.99	0.81	มาก

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 7 พบว่า ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.81) เมื่อพิจารณารายข้อ อันดับที่หนึ่ง ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.91) รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.90) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.85)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานครของครู 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

ความต้องการ การนิเทศงานวิชาการ	กลุ่มที่ 1 n=40		ระดับ	กลุ่มที่ 2 n=36		ระดับ	กลุ่มที่ 3 n=52		ระดับ
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตร ไปใช้	3.88	0.38	มาก	4.03	0.42	มาก	4.07	0.36
2. ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน	3.83	0.41	มาก	4.04	0.38	มาก	4.11	0.30	มาก
3. ด้านสื่อการเรียน การสอน	3.91	0.30	มาก	4.01	0.30	มาก	4.14	0.25	มาก
4. ด้านการวัดและ ประเมินผล	3.83	0.24	มาก	4.06	0.29	มาก	4.07	0.32	มาก
รวม	3.86	0.33	มาก	4.03	0.35	มาก	4.10	0.31	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ครูที่สอนในทุกกลุ่มสาระ มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก อันดับหนึ่ง ได้แก่ ครูที่สอนในกลุ่มที่ 3 ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.31) รองลงมา ได้แก่ ครูที่สอนในกลุ่มที่ 2 ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.35) และลำดับสุดท้ายได้แก่ ครูที่สอนในกลุ่มที่ 1 ($\bar{X}=3.86$, S.D.=0.33)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูสอนในกลุ่มที่ 3 คือ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยอันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.25) รองลงมา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.30) ด้านหลักสูตร

และการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.36) และด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.32) ตามลำดับ

ครูที่สอนในกลุ่มที่ 2 คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ อันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.29) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.38) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.42) และอันดับสุดท้าย ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.30)

ครูที่สอนในกลุ่มที่ 1 คือ วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน อันดับหนึ่ง ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.30) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.38) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.83$, S.D.=0.41) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=3.83$, S.D.=0.24)

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	แหล่ง ความแปรปรวน	df	MS	F	Sig.
1. ด้านหลักสูตรและการนำ หลักสูตรไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.436	0.626	0.536
	ภายในกลุ่ม	125	0.697		
	รวม	127			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.893	1.119	0.330
	ภายในกลุ่ม	125	0.798		
	รวม	127			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.594	0.934	0.396
	ภายในกลุ่ม	125	0.636		
	รวม	127			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.795	1.228	0.296
	ภายในกลุ่ม	125	0.648		
	รวม	127			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	10.286	1.028	0.361
	ภายในกลุ่ม	125	10.004		
	รวม	127			

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 9 พบว่า ครูที่สอนในทุกกลุ่มตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ความต้องการ การนิเทศงานวิชาการ	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี		ระดับ	ระดับ	ระดับ
	n=18		n=33		n=77				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. ด้านหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้	3.93	0.48	มาก	4.20	0.37	มาก	3.93	0.36	มาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน	4.05	0.33	มาก	4.28	0.35	มาก	3.88	0.37	มาก
3. ด้านสื่อการเรียน การสอน	4.18	0.18	มาก	4.21	0.27	มาก	3.92	0.31	มาก
4. ด้านการวัดและ ประเมินผล	4.20	0.22	มาก	4.23	0.32	มาก	3.84	0.29	มาก
รวม	4.09	0.30	มาก	4.23	0.33	มาก	3.89	0.33	มาก

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 10 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยอันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.35) รองลงมา ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.32) ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.27) และด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.37) ตามลำดับ

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 5 ปี มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน อันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.22) ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.18) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.33) และอันดับสุดท้าย ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.48)

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน อันดับหนึ่ง ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X}=3.93$,

S.D.=0.36) ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.31) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.37) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.29)

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ ในการสอน

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	แหล่ง	df	MS	F	Sig.
	ความแปรปรวน				
1. ด้านหลักสูตรและการนำ หลักสูตรไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.877	1.271	0.284
	ภายในกลุ่ม	125	0.690		
	รวม	127			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.872	2.393	0.095
	ภายในกลุ่ม	125	0.782		
	รวม	127			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.177	1.878	0.157
	ภายในกลุ่ม	125	0.627		
	รวม	127			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.177	3.527	0.032*
	ภายในกลุ่ม	125	0.627		
	รวม	127			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	22.005	2.242	0.111
	ภายในกลุ่ม	125	9.817		
	รวม	127			

หมายเหตุ: n=128

จากตาราง 11 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ตามประสบการณ์ในการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

ผู้ให้ข้อเสนอแนะจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 19 ของผู้ตอบแบบสอบถาม 128 ฉบับ

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การใช้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับหลักสูตรและผู้เรียน ควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพราะผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากและจัดการประชุมการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความต้องการจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละร้อยของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนใหม่ ๆ ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความต้องการจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 86 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูสามารถใช้สื่อได้ทุกช่องทาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยและหลากหลาย เข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยาก เพื่อการนำไปใช้ได้จริง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในการเรียนได้เร็ว สนุกกับการเรียนมากยิ่งขึ้น มีความต้องการจำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 73.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4. ด้านการวัดและประเมินผล การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน การวัดการประเมินผลควรไปในทิศทางเดียวกัน และวัดตามสภาพจริง แก้ปัญหาตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง และครูได้พัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงตามศักยภาพของนักเรียน มีความต้องการจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ความต้องการการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการการการนิเทศงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการการการนิเทศงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานงานเขตยานนาวากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการการการนิเทศงานวิชาการของครูในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการการนิเทศงานวิชาการของครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) และสถิติอ้างอิง ได้แก่ วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่นัยสำคัญทางสถิติ ในระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้ตอบแบบส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนในกลุ่มที่ 3 คือ วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60

2. ความต้องการ การการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมและอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป และเมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูในกลุ่มที่ 3 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูในกลุ่มที่ 2 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และครูในกลุ่มที่ 1 วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และเมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เพราะครูผู้สอนบางคนได้ทำการสอนเกือบทุกกลุ่มสาระวิชาการเรียนรู้ ขาดประสบการณ์และเอกสารหลักสูตรในการสอนของกลุ่มวิชานั้น และกระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น (สงคราม มังคะละ, 2557, สืบออนไลน์) โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา, 2557, สืบออนไลน์) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลตามลำดับ

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ อันดับที่หนึ่ง ได้แก่ การส่งเสริม ให้ครูสามารถใช้สื่อได้ทุกช่องทาง รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาตนเอง เรื่องการผลิตสื่อการสอน และลำดับสุดท้าย

ได้แก่ การพัฒนา การพูดและท่าทาง สำหรับการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขาดงบประมาณในการสรรหาและผลิตสื่อการเรียนการสอน รวมถึงไม่มีอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในห้องเรียนอย่างทั่วถึง ส่งผลให้ครูไม่ใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากนัก ครูขาดการพัฒนาตนเอง ไม่มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน และครูไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อมาประกอบการเรียนรู้ ดังที่ ไพฑูรย์ มะณู (2551, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการสอน (Instructional media) คือ สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับ ทำให้การสอนของครูไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี สื่อที่ใช้ในการสอนนี้ อาจจะเป็นวัตถุดิบของที่มีตัวตน หรือไม่มีตัวตนก็ได้ เช่น วัตถุดิบของตามธรรมชาติ ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ วัตถุดิบของที่คิดประดิษฐ์หรือสร้างขึ้น สำหรับการสอน คำพูดท่าทาง วัสดุ และเครื่องมือสื่อสาร กิจกรรมหรือกระบวนการ

2. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับที่หนึ่ง ได้แก่ การใช้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับหลักสูตรและผู้เรียน เพราะหลักสูตรมีความสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละวัย แต่ระดับการศึกษา (รุ่ง พูลสวัสดิ์, ม.ป.ป.) รองลงมา ได้แก่ การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น แผนการสอน และอันดับสุดท้าย ได้แก่ แนวทางจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ดังที่ ไทเลอร์ (Tyler, 1949, p. 79 อ้างอิงใน สุเทพ อ่วมเจริญ, 2557) ได้สรุปว่า หลักสูตร เป็นสิ่งที่เด็กจะต้องเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีโรงเรียนเป็นผู้วางแผนและกำกับเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อาจเพราะภาระงานของครูที่ต้องทำหน้าที่อื่นนอกจากการสอน ทำให้ครูขาดการวิเคราะห์ ปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา และส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ในหลักสูตรนั้นจะมี โครงการหรือแผน หรือข้อกำหนดอันประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ โดยส่งเสริมให้เอกัตบุคคลไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง รู้จักตนเอง ชีvitอยู่ในโรงเรียน ในสังคม และในโลกอย่างมีคุณภาพและอย่างมีความสุข (กาญจนา คุณารักษ์, 2553, สื่อออนไลน์)

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับที่หนึ่ง ได้แก่ แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนใหม่ ๆ อาจเป็นเพราะว่า ครูต้องการการทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูต้องเท่าทันเหตุการณ์และเทคโนโลยีใหม่เสมอ โดยใช้รูปแบบเทคโนโลยี

ที่หลากหลาย (ทิตินา แชมมณี, 2550) รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นบรรลุตามจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) โดยสอดคล้องกับ Joyce and Well (1992, pp. 80–88 อ้างอิงใน ทิตินา แชมมณี, 2550) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการสอนแต่ละแบบจะส่งผลต่อผู้เรียนต่างกันออกไปตามแนวคิดและหลักการของรูปแบบการสอนนั้น เช่น รูปแบบการสอนการฝึกการสืบสอบ (Inquiry training) มีเป้าหมายเพื่อที่จะพัฒนากระบวนการคิดค้นด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการสืบเสาะหาความรู้หรือเป็นการมุ่งที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีกระบวนการ สืบสอบ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ การจัดทำวารสารการเรียนการสอนเพื่อให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะครูแต่ละคนสอนตามรูปแบบการสอนของตนเอง จึงทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

4. ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อันดับที่สูง ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน อาจเป็นเพราะว่า ครูต้องการใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู เพราะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และประเมินผลรูปแบบใหม่ ๆ เช่น การประเมินผลตามสภาพจริง เพราะจะมีความลึกซึ้ง ชับซ้อนและละเอียดอ่อนมากกว่าการใช้แบบทดสอบ รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู ซึ่ง Mehrens and Lehmann (1973, p. 10 อ้างอิงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2550) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก ประโยชน์ต่อครูช่วยให้ทราบพฤติกรรมของนักเรียน ปรับปรุงกระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบการตัดสินใจของครูประโยชน์ต่อนักเรียน ช่วยกระตุ้นเป็นข้อมูลย้อนกลับให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ ประโยชน์ต่อการแนะแนวในด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนและครู ประโยชน์ต่อการบริหารเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นต้น และอันดับสุดท้าย ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร ซึ่งได้สอดคล้องกับ จุรารัตน์ จันทร์กลับ (2550) ได้ทำวิจัยสภาพและปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอหนองบัว ด้านการใช้วิธีการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับ

ปานกลาง ส่วนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และความสำคัญของการวัด และประเมินผลอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครู โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ของครู 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัด และประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่สอน ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

2.1 ครูที่สอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับดังนี้ อันดับหนึ่ง ครูกลุ่มที่ 3 มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ได้แก่ ด้านสื่อ การเรียนการสอน ครูกลุ่มที่ 3 จะสอนแบบการปฏิบัติมากกว่าการสอนแบบทฤษฎี เพราะสื่อ การสอนเป็นช่องทางที่ทำให้การสอนของครูไปถึงผู้เรียน ผู้เรียนเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้เร็ว (ไพฑูริย์ มະณู, 2551, สื่อออนไลน์) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้ เพราะครูคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องการถ่ายทอดความรู้ทักษะ และเจตคติอย่างมีขั้นตอน เป็นกระบวนการมากกว่าการสอน (บุญชม ศรีสะอาด, 2551) รองลงมา ครูกลุ่มที่ 2 มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล เพราะครูกลุ่มที่ 2 ต้องการผลการเรียนที่เที่ยงตรงต่อเด็กนักเรียน การวัดและประเมินผล เป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนพฤติกรรม มีความยุติธรรม และต้องสร้างเครื่องมือ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้ และอันดับสุดท้าย ครูกลุ่มที่ 1 มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน เพราะกลุ่มที่ 1 นี้เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเป็นส่วนมาก จึงต้องการสื่อสารให้เข้าใจง่าย เข้าถึงในตัวเด็กนักเรียน และเข้าใจเร็วที่สุด สื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความสนใจ เป็นขั้นสำคัญในการเรียนที่จะให้ความรู้เนื้อหาอย่างละเอียด (ไพฑูริย์ มະณู, 2551, สื่อออนไลน์) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งหมดนี้ การนิเทศเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายใน โรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตาม เป้าประสงค์มากหรือน้อย ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการนิเทศ (กรรองทอง จิระเดชากุล, 2550) เพราะ ผู้เรียนนั้นสำคัญ สามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้ทุกระดับ และงานวิชาการ เป็นหัวใจของโรงเรียน และที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การจัดโปรแกรมการสอนและการปฏิบัติ ตามโปรแกรม รวมทั้งการวัดผล เพื่อจะได้ติดตามผลการเรียนการสอน ทั้งครู และนักเรียน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการบริการในการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องกระทำ (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2551, หน้า 15)

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับได้ ดังนี้ อันดับหนึ่ง ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะครูกลุ่มนี้ ห่างจากการเรียนรู้ช่วงเวลาหนึ่ง จึงต้องการที่จะพัฒนาความรู้ของตนเอง กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะครอบคลุมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลต่อบุคคล เช่น บุคคลกับสื่อ และเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง (บุญชม ศรีสะอาด, 2551) ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมา ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 5 ปี มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล เพราะครูกลุ่มนี้เป็นครูรุ่นใหม่ที่ยังขาดความเชี่ยวชาญ ในการวัดและประเมินผลเพราะจะทำให้ทราบผลสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนว่า มีผลสัมฤทธิ์เพียงใดซึ่งมีหลายวิธี แต่ละชนิดต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการศึกษา (ภูมิชนะ เกิดพงษ์, 2559, สื่อออนไลน์) ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับสุดท้าย ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการการนิเทศงานวิชาการ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรเป็นข้อกำหนด หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน (กาญจนา คุณารักษ์, 2553, สื่อออนไลน์) ครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีนั้น ขำนาญทางด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่แล้ว ทั้งหมดนี้มนุษย์ต้องการที่จะพยายามแสวงหามาซึ่งสิ่งที่สนองความต้องการเพื่อความต้องการความสำเร็จในชีวิต ต้องการที่จะเจริญก้าวหน้าในการทำงาน (Alderfer, 1969, pp. 142-175 อ้างอิงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2554) ถึงแม้จะมีประสบการณ์ในการทำงานมากน้อยเพียงใด เพราะสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ ซึ่งการศึกษาก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอกงามแล้ว ย่อมจะได้รู้จักปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (อัญชลี ธรรมะวิทีกุล, 2552)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนควรมีการจัดการใช้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับหลักสูตรและผู้เรียน การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น แผนการสอน และแนวทางจัดทำโครงสร้างหลักสูตร

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนควรมีแนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนใหม่ ๆ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดทำวารสารการเรียนการสอนเพื่อให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ครูสามารถใช้สื่อได้ทุกช่องทาง การพัฒนาตนเอง เรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน และการพัฒนา การพูด และท่าทาง สำหรับการจัดการเรียนการสอน

4. ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัด ประเมินผลมาปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน การวัดประเมินผลมาปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู และการให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการด้านสื่อการเรียนการสอนกับการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

2. ควรศึกษาศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2550). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: อักษรวิทยา.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2553). **การสอนแบบบูรณาการ**. สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2559, จาก digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/00959/bibliography.pdf
- กิติมา ปรีดีดีล. (2552). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒนา.
- จวงจันทร์ โชคชัยชำนาญกิจ. (2555). **ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ.
- จรรยารัตน์ จันทร์กลับ. (2550). **สภาพและปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอนาทรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2550). **การพัฒนาหลักสูตร: หลักการแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: อสอินเพลส.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). **การประเมินการเรียนรู้**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยรงค์ พรหมวงศ์. (2551). **การสร้างชุดการสอน**. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2560, จาก <http://inno-sawake.blogspot.com/2008/07/4.html>
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2555). **การนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ: อมร.
- ชารี มณีศรี. (2542). **การนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: โสภณ.
- เชิดศักดิ์ โสวาลินธุ์. (2551). **การวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.
- ดิเรก คชชะ. (2555). **ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ถนอมคิด วงศ์พิมลสอน. (2551). **ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในสหวิทยาบ้านบึง 2 สำนักงานเขตการประถมศึกษาชลบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.

- ทิตินา แคมมณี. (2550). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2554). **พฤติกรรมบุคคลในองค์การ**. กรุงเทพฯ: เจริญพัฒนา.
- ธานีินทร์ ชลจิตต์. (2552). **การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด**. งานนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ธีรศักดิ์ ส่งทอง. (2553). **การสำรวจและประเมินความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช**. ปริญญาโท กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นงเยาว์ อุทุมพร. (2540). **การพัฒนาระบบการส่งเสริมการประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ**. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2557). **แนวคิดและทฤษฎีความต้องการ**. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2560, จาก http://learningofpublic.blogspot.com/2015/09/blog-post_9.html
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: : ศูนย์สื่อเสริม.
- พรรณี ชูทัยเจนจิต. (2550). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). **การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี**. ปริญญาโท กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ไพฑูรย์ มณู. (2551). **สื่อการสอน**. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/231415>
- ภูมิชนะ เกิดพงษ์. (2559). **การวัดและการประเมินผลการเรียน**. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/181202>

- มาลี อาษาเสณีย์. (2553). **การศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.**
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2550). **ความเป็นครู** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รัชนี อามตวรรษกุล. (2556). **ปัญหาการศึกษา ปัญหาของครู**. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2559, จาก www.amatyakulschool.com
- รุ่ง พูลสวัสดิ์. (ม.ป.ป.). **หลักการนิเทศการศึกษา**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชรภา เล่าเรียนดี. (2555). **เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ**. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย ราชภูศิริ. (2552). **หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วินัย เกษมเศรษฐ์. (2553). **หลักการและเป้าหมายของการนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, สุพีร์ ลิ้มไทย, ฌกมล จันทร์สม และลัทธிகาล ศรีวะรมย์. (2554). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและไซแพ็ก.
- ศุภกร สืบเสาะ. (2555). **ความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดระยองจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศุภัทรา เพ็ชรงาม. (ม.ป.ป.). **สื่อการสอน**. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2560, จาก <http://supattra014.blogspot.com/>
- สงคราม มังคะละ. (2557). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศ**. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2560, จาก www.krusmart.com
- สังต์ อุทรานันท์. (2550). **การนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2550). **การวัดผลการศึกษา**. กทม.: ประสาน.
- สมบัติ ทำยเรือคำ. (2553). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมหวัง พิธิยานววัฒน์. (2550). **วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2551). **หลักการนิเทศ**. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.

- สายใจ ประยูรสุข. (2551). **ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนโรงเรียน
ยานนาวาเวศวิทยาาคม.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., วิทยาลัยทองสุข, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2551). **คู่มือบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร.** กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษา.
- สำนักงานเขตยานนาวา. (2559). **รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
(Smart school).** กรุงเทพฯ: ฝ่ายการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแผนการศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). **การศึกษาไทย.** สืบค้น
เมื่อ 21 พฤศจิกายน 2560, จาก [http://www.onec.go.th/index.php/page/view/
Outstand/](http://www.onec.go.th/index.php/page/view/Outstand/)
- สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2557). **การประกันคุณภาพ
การศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2560, จาก <https://th-th.facebook.com>
- สุทธธู ศรีไสย์. (2551). **สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). **การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ.** นครปฐม:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุริย์รัตน์ วีระสุทร. (2553). **การศึกษาสภาพการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด.** วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- สุวรรณนา ชาติสุกานต์. (2557). **การนิเทศการศึกษา.** ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ไสว เครือรัตน์ไพบุลย์. (2555). **ความต้องการการนิเทศการสอนของข้าราชการครู
โรงเรียนวัดแสงสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2.** ภาคนิพนธ์
ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- อนิวัช แก้วจำนงค์. (2552). **การจัดการทรัพยากรมนุษย์.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อัญชลี ธรรมะวิธิกุล. (2552). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนิเทศการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ
22 ตุลาคม 2559, จาก <https://panchalee.wordpress.com/2009/03/30/supervision/>
- อำนาจ เดชชัยศรี, ญัฐกานต์ ภาคพรต และอารีญา ศรีประเสริฐ. (2551). **เทคโนโลยี
สารสนเทศ ม.1.** กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

ภาควิชา

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล
อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. นายยรรยง สุขเกษม
ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดช่องนนทรี สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
3. ดร.ปรีดาพรรณ อินทวิมลศรี
ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข แบบสอบถามงานวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา
กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามนี้ ตามความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยขอเรียนว่าข้อมูลการศึกษาจะนำเสนอในลักษณะภาพรวมเท่านั้น จึงไม่มีผลต่อการตอบแบบสอบถามของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น แบบสอบถามมี 3 ตอนโปรดตอบให้ครบทุกตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตยานนาวา ของครู 4 ด้าน คือ

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. กิจกรรมการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. กิจกรรมการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล

โปรดตอบข้อคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวศิริรัตน์ ศรีคำเฮือง

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ระดับการศึกษา
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี
 - () อื่น ๆ โปรดระบุ.....
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน
 - () กลุ่มวิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - () กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์
 - () กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี
 - () อื่น ๆ โปรดระบุ.....
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 - () ต่ำกว่า 5 ปี
 - () ระหว่าง 5-10 ปี
 - () มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความต้องการการนิเทศงานวิชาการ โดยค่าน้ำหนักของคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง มีระดับความต้องการการนิเทศในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีระดับความต้องการการนิเทศในระดับน้อย
- 3 หมายถึง มีระดับความต้องการการนิเทศในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง มีระดับความต้องการการนิเทศในระดับมาก
- 5 หมายถึง มีระดับความต้องการการนิเทศในระดับมากที่สุด

ข้อที่	ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	ระดับความต้องการ					หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้							
1	การใช้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับหลักสูตรและผู้เรียน						
2	การจัดทำเอกสารหลักสูตรคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร						
3	การให้ความรู้ในการวางแผนการจัดหลักสูตรให้เหมาะแก่ผู้เรียน						
4	การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน						
5	การแนวทางการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร						
6	การจัดกิจกรรมในโครงสร้างหลักสูตร						
7	แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย						
8	การสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร						
9	การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น แผนการสอน						
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน							
1	การจัดทำตารางการวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอน						
2	การจัดทำคำอธิบายรายวิชาเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
3	การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอน						
4	การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
5	การให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำแผนการเรียนการสอนให้เหมาะกับพัฒนาการของผู้เรียน						
6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน						
7	การสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิค การสอนให้เหมาะกับสภาพผู้เรียน						
8	การจัดทำวารสารการเรียนการสอนเพื่อให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน						
9	แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนใหม่ ๆ						
ด้านสื่อการเรียนการสอน							
1	การพัฒนาตนเอง เรื่องการผลิตสื่อการสอน						
2	การให้ความรู้ในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการศึกษา						
3	การจัดทำสิ่งประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นเอง สำหรับการเรียนการสอน						
4	การพัฒนา การพูดและท่าทาง สำหรับการจัดการเรียนการสอน						
5	การให้ความรู้ในการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้						
6	การส่งเสริมใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เป็นแบบบูรณาการ						
7	การให้ความรู้ในการใช้สื่อ และวัสดุสิ่งของตามธรรมชาติหาได้ง่ายในท้องถิ่น						
8	การส่งเสริมให้ครูสามารถใช้สื่อได้ทุกช่องทาง						

ข้อที่	ความต้องการการนิเทศงานวิชาการ	ระดับความต้องการ					หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	
ด้านการวัดและประเมินผล							
1	การให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร						
2	การส่งเสริมช่วยเหลือครูในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล						
3	การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม						
4	การให้ความรู้ในการจัดระบบวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน						
5	การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน						
6	การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู						
7	การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนของนักเรียน						
8	การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียน						

ภาคผนวก ค การหาค่า IOC แบบสอบถามการวิจัย

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	ผลการตรวจของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ข้อที่ ยอมรับ ได้
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้							
1	การให้ความรู้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับหลักสูตร	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
2	จัดทำเอกสารหลักสูตรคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
3	การให้ความรู้ การวางแผนการจัดหลักสูตรให้เหมาะแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
4	การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
5	จัดทำโครงสร้างหลักสูตร	+1	+1	0	2.00	0.67	✓
6	การจัดกิจกรรมในโครงสร้างหลักสูตร	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
7	จัดดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
8	การให้ความรู้ความเข้าใจแผนงาน เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร	0	+1	+1	2.00	0.67	✓
9	การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น แผนการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน							
1	การจัดทำตารางการวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
2	การจัดทำคำอธิบายรายวิชาเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
3	การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
4	การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
5	การให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำแผนการเรียนการสอนให้เหมาะกับการพัฒนาการของผู้เรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
7	การสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิค การสอนให้เหมาะกับสภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓

ข้อ ที่	ข้อความ	ผลการตรวจของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ข้อที่ ยอมรับ ได้
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่			
		1	2	3			
8	การจัดทำวารสารการเรียนการสอนเพื่อให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
9	แนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนใหม่ ๆ	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
ด้านสื่อการเรียนการสอน							
1	การพัฒนาตนเอง เรื่องการผลิตสื่อการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
2	การให้ความรู้ในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการศึกษา	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
3	การจัดทำสิ่งประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นเอง สำหรับการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
4	การพัฒนา การพูดและท่าทาง สำหรับการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
5	การให้ความรู้ในการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้	+1	+1	0	2.00	0.67	✓
6	การส่งเสริมใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เป็นแบบบูรณาการ	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
7	การให้ความรู้ในการใช้สื่อ และวัสดุสิ่งของตามธรรมชาติหาได้ง่ายในห้องเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
8	การส่งเสริม ให้ครูสามารถใช้สื่อได้ทุกช่องทาง	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
ด้านการวัดและประเมินผล							
1	การให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
2	การส่งเสริมช่วยเหลือครูในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล	+1	0	+1	2.00	0.67	✓
3	การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
4	การให้ความรู้ในการจัดระบบวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน	0	+1	+1	2.00	0.67	✓
5	การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
6	การส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลจากการวัดประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
7	การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓
8	การให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	✓

ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัย

ค่าความความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามการวิจัยทั้งฉบับ

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.974	.975	34

Inter-Item Correlation Matrix

	CU1	CU2	CU3	CU4	CU5	CU6	CU7	CU8
CU1	1.000	.529	.529	.460	.452	.213	.281	.421
CU2	.529	1.000	.677	-.269	.568	.565	.630	.672
CU3	.529	.677	1.000	.240	.908	.719	.796	.834
CU4	.460	-.269	.240	1.000	.237	-.090	-.010	.238
CU5	.452	.568	.908	.237	1.000	.682	.811	.628
CU6	.213	.565	.719	-.090	.682	1.000	.813	.548
CU7	.281	.630	.796	-.010	.811	.813	1.000	.496
CU8	.421	.672	.834	.238	.628	.548	.496	1.000

	CU1	CU2	CU3	CU4	CU5	CU6	CU7	CU8
CU9	.753	.348	.616	.681	.641	.443	.486	.495
AC1	.569	.429	.833	.581	.773	.416	.538	.777
AC2	.206	.412	.525	.074	.458	.359	.498	.493
AC3	.130	.357	.546	.127	.487	.409	.479	.573
AC4	.776	.163	.413	.743	.411	.063	.293	.280
AC5	.407	.431	.863	.407	.752	.498	.612	.810
AC6	.038	.113	.209	.195	.150	.500	.345	.251
AC7	.605	.211	.657	.832	.545	.253	.377	.664
AC8	.568	.310	.710	.566	.715	.314	.597	.477
AC9	.488	.511	.931	.448	.830	.609	.705	.821
ME1	.660	.545	.646	.486	.568	.170	.329	.737
ME2	.458	.548	.832	.249	.820	.363	.688	.641
ME3	.157	.647	.607	-.055	.553	.568	.571	.713
ME4	.415	.589	.909	.240	.803	.576	.681	.834
ME5	.305	.831	.710	-.107	.565	.524	.706	.734
ME6	.452	.418	.646	.450	.640	.273	.482	.628
ME7	.340	.608	.788	.196	.558	.435	.475	.898
ME8	.630	.455	.400	.487	.239	.371	.293	.580
EV1	.195	.473	.704	.130	.549	.486	.676	.690
EV2	.313	.447	.720	.353	.570	.514	.615	.771
EV3	.552	.301	.479	.650	.384	-.052	.199	.592
EV4	.408	.683	.864	.272	.794	.500	.641	.913
EV5	.568	.325	.237	.511	.178	.289	.238	.359
EV6	.535	.809	.827	.113	.692	.406	.630	.824
EV7	.359	.748	.851	.013	.736	.765	.820	.783
EV8	.242	.745	.693	-.026	.544	.497	.691	.774

Inter-Item Correlation Matrix

	CU9	AC1	AC2	AC3	AC4	AC5	AC6	AC7
CU1	.753	.569	.206	.130	.776	.407	.038	.605
CU2	.348	.429	.412	.357	.163	.431	.113	.211
CU3	.616	.833	.525	.546	.413	.863	.209	.657
CU4	.681	.581	.074	.127	.743	.407	.195	.832
CU5	.641	.773	.458	.487	.411	.752	.150	.545
CU6	.443	.416	.359	.409	.063	.498	.500	.253
CU7	.486	.538	.498	.479	.293	.612	.345	.377
CU8	.495	.777	.493	.573	.280	.810	.251	.664
CU9	1.000	.656	.223	.283	.836	.532	.289	.811
AC1	.656	1.000	.524	.550	.586	.913	.275	.836
AC2	.223	.524	1.000	.346	.172	.579	.557	.335
AC3	.283	.550	.346	1.000	.166	.642	.124	.403
AC4	.836	.586	.172	.166	1.000	.479	.109	.784
AC5	.532	.913	.579	.642	.479	1.000	.295	.769
AC6	.289	.275	.557	.124	.109	.295	1.000	.313
AC7	.811	.836	.335	.403	.784	.769	.313	1.000
AC8	.653	.876	.451	.434	.706	.816	.276	.786
AC9	.709	.846	.443	.510	.513	.835	.218	.802
ME1	.622	.789	.407	.435	.556	.669	.055	.746
ME2	.455	.813	.604	.581	.445	.847	.012	.596
ME3	.352	.453	.683	.622	.060	.516	.414	.330
ME4	.578	.782	.482	.546	.458	.863	.144	.657
ME5	.313	.469	.425	.409	.213	.546	.169	.375
ME6	.598	.715	.359	.440	.566	.752	.225	.750
ME7	.343	.638	.414	.451	.189	.696	.109	.595
ME8	.728	.434	.207	.237	.577	.308	.364	.639
EV1	.312	.669	.674	.699	.266	.839	.308	.538

	CU9	AC1	AC2	AC3	AC4	AC5	AC6	AC7
EV2	.550	.771	.588	.669	.406	.848	.427	.732
EV3	.593	.651	.302	.332	.619	.544	-.013	.800
EV4	.553	.839	.556	.615	.378	.835	.171	.672
EV5	.758	.272	.060	.100	.591	.134	.394	.576
EV6	.473	.730	.496	.477	.447	.743	.053	.571
EV7	.508	.646	.514	.539	.325	.730	.332	.478
EV8	.353	.546	.502	.526	.284	.642	.210	.449

Inter-Item Correlation Matrix

	AC8	AC9	ME1	ME2	ME3	ME4	ME5	ME6
CU1	.568	.488	.660	.458	.157	.415	.305	.452
CU2	.310	.511	.545	.548	.647	.589	.831	.418
CU3	.710	.931	.646	.832	.607	.909	.710	.646
CU4	.566	.448	.486	.249	-.055	.240	-.107	.450
CU5	.715	.830	.568	.820	.553	.803	.565	.640
CU6	.314	.609	.170	.363	.568	.576	.524	.273
CU7	.597	.705	.329	.688	.571	.681	.706	.482
CU8	.477	.821	.737	.641	.713	.834	.734	.628
CU9	.653	.709	.622	.455	.352	.578	.313	.598
AC1	.876	.846	.789	.813	.453	.782	.469	.715
AC2	.451	.443	.407	.604	.683	.482	.425	.359
AC3	.434	.510	.435	.581	.622	.546	.409	.440
AC4	.706	.513	.556	.445	.060	.458	.213	.566
AC5	.816	.835	.669	.847	.516	.863	.546	.752
AC6	.276	.218	.055	.012	.414	.144	.169	.225
AC7	.786	.802	.746	.596	.330	.657	.375	.750
AC8	1.000	.732	.646	.801	.247	.651	.353	.715
AC9	.732	1.000	.705	.757	.581	.885	.629	.671
ME1	.646	.705	1.000	.728	.549	.550	.497	.788

	AC8	AC9	ME1	ME2	ME3	ME4	ME5	ME6
ME2	.801	.757	.728	1.000	.516	.751	.585	.727
ME3	.247	.581	.549	.516	1.000	.569	.666	.509
ME4	.651	.885	.550	.751	.569	1.000	.710	.594
ME5	.353	.629	.497	.585	.666	.710	1.000	.565
ME6	.715	.671	.788	.727	.509	.594	.565	1.000
ME7	.377	.771	.667	.629	.621	.729	.795	.625
ME8	.261	.502	.586	.170	.445	.359	.459	.382
EV1	.620	.658	.518	.787	.593	.704	.584	.549
EV2	.695	.782	.671	.705	.635	.720	.520	.636
EV3	.558	.626	.905	.613	.409	.433	.424	.751
EV4	.621	.849	.795	.818	.747	.864	.782	.743
EV5	.205	.351	.454	.030	.332	.190	.343	.392
EV6	.606	.761	.692	.773	.596	.873	.882	.638
EV7	.525	.765	.405	.622	.643	.900	.821	.453
EV8	.419	.667	.518	.614	.704	.788	.932	.544

Inter-Item Correlation Matrix

	ME7	ME8	EV1	EV2	EV3	EV4	EV5	EV6
CU1	.340	.630	.195	.313	.552	.408	.568	.535
CU2	.608	.455	.473	.447	.301	.683	.325	.809
CU3	.788	.400	.704	.720	.479	.864	.237	.827
CU4	.196	.487	.130	.353	.650	.272	.511	.113
CU5	.558	.239	.549	.570	.384	.794	.178	.692
CU6	.435	.371	.486	.514	-.052	.500	.289	.406
CU7	.475	.293	.676	.615	.199	.641	.238	.630
CU8	.898	.580	.690	.771	.592	.913	.359	.824
CU9	.343	.728	.312	.550	.593	.553	.758	.473

	ME7	ME8	EV1	EV2	EV3	EV4	EV5	EV6
AC1	.638	.434	.669	.771	.651	.839	.272	.730
AC2	.414	.207	.674	.588	.302	.556	.060	.496
AC3	.451	.237	.699	.669	.332	.615	.100	.477
AC4	.189	.577	.266	.406	.619	.378	.591	.447
AC5	.696	.308	.839	.848	.544	.835	.134	.743
AC6	.109	.364	.308	.427	-.013	.171	.394	.053
AC7	.595	.639	.538	.732	.800	.672	.576	.571
AC8	.377	.261	.620	.695	.558	.621	.205	.606
AC9	.771	.502	.658	.782	.626	.849	.351	.761
ME1	.667	.586	.518	.671	.905	.795	.454	.692
ME2	.629	.170	.787	.705	.613	.818	.030	.773
ME3	.621	.445	.593	.635	.409	.747	.332	.596
ME4	.729	.359	.704	.720	.433	.864	.190	.873
ME5	.795	.459	.584	.520	.424	.782	.343	.882
ME6	.625	.382	.549	.636	.751	.743	.392	.638
ME7	1.000	.475	.596	.597	.636	.828	.285	.784
ME8	.475	1.000	.287	.503	.600	.488	.924	.440
EV1	.596	.287	1.000	.907	.439	.725	.092	.651
EV2	.597	.503	.907	1.000	.582	.770	.336	.630
EV3	.636	.600	.439	.582	1.000	.669	.526	.567
EV4	.828	.488	.725	.770	.669	1.000	.327	.890
EV5	.285	.924	.092	.336	.526	.327	1.000	.266
EV6	.784	.440	.651	.630	.567	.890	.266	1.000
EV7	.651	.455	.711	.696	.237	.799	.298	.844
EV8	.722	.489	.729	.691	.446	.831	.325	.887

Inter-Item Correlation Matrix

	EV7	EV8
CU1	.359	.242
CU2	.748	.745
CU3	.851	.693
CU4	.013	-.026
CU5	.736	.544
CU6	.765	.497
CU7	.820	.691
CU8	.783	.774
CU9	.508	.353
AC1	.646	.546
AC2	.514	.502
AC3	.539	.526
AC4	.325	.284
AC5	.730	.642
AC6	.332	.210
AC7	.478	.449
AC8	.525	.419
AC9	.765	.667
ME1	.405	.518
ME2	.622	.614
ME3	.643	.704
ME4	.900	.788
ME5	.821	.932
ME6	.453	.544
ME7	.651	.722
ME8	.455	.489
EV1	.711	.729
EV2	.696	.691

	EV7	EV8
EV3	.237	.446
EV4	.799	.831
EV5	.298	.325
EV6	.844	.887
EV7	1.000	.878
EV8	.878	1.000

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	ศิริรัตน์ ศรีคำเฮือง
วัน เดือน ปี เกิด	5 กันยายน 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	461 ถนนนนทรี แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดช่องนนทรี แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู รับเงินเดือนอันดับ คศ.1
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2558 ครู รับเงินเดือนอันดับ คศ.1 พ.ศ. 2555 ครู รับเงินเดือนอันดับ ครูผู้ช่วย
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย), มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี
ผลงานการตีพิมพ์	ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศิริรัตน์ ศรีคำเฮือง (ผู้บรรยาย). (2 ธันวาคม 2560). ความต้องการการนิเทศ งานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. ใน การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัย บัณฑิตศึกษา ระดับชาติและนานาชาติ (หน้า 83-94). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -